

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Освітня програма	28044 Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	012 Дошкільна освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28044
Назва ОП	Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 Дошкільна освіта
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Алексєєнко-Лемовська Людмила Владиславівна, Дубовик Юлія Олександрівна, Мацук Людмила Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	27.09.2023 р. – 29.09.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://drive.google.com/file/d/1N662RmFNeMH51_Y4ToB3TBs6_XWIRJvR/view

Програма візиту експертної групи <https://drive.google.com/file/d/15zai4BmikcotkYMH51vSCa1SD9IYrU8H/view>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма загалом відповідає вимогам, що відображено у відповідних критеріях. Заклад вищої освіти дотримується вимог щодо цілей, структури, обсягу та змісту ОП, формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Освітнє середовище, яке організовано в Університеті, задовольняє потреби та запити студентів, стейкхолдерів та науково-педагогічних працівників, які викладають на даній ОП. Позитивною є орієнтація ОП на регіональний аспект. Під час навчання студенти активно долучаються до життя Університету, є учасниками різноманітних наукових (конференції, круглі столи, вебіари) та практичних (практика в ЗДО регіону та за рубежом - Румунія, Польща) заходів. В Університеті налагоджена систематична співпраця із роботодавцями (проведення спільних форм роботи, профорієнтації, участь в освітньому процесі ЗВО). На факультеті створена та функціонує «Асоціація випускників», в межах якої реалізується проєкт «Відомі випускники: історія успіху», метою якого є збір інформації про працевлаштування випускників, їх кар'єрне зростання і популяризація найвідоміших із них. Випускники кафедри заявленої ОПП працевлаштовані вихователями ЗДО, асистентами вихователя. Зафіксовано їх кар'єрне зростання на посадах освітніх менеджерів: директори, методисти ЗДО. Матеріально-технічна база ЗВО задовольняє студентів та викладачів (наявність комп'ютерних, лекційних аудиторій для проведення лекційних та практичних занять, спортивний комплекс оснащений усім необхідним інвентарем, є ідальня, укриття (у випадку тривоги), хороші умови проживання в гуртожитку, створено відпочинкові зони для студентів на поверхах ЗО. Вступ у ЗВО здійснюється прозоро, відповідно до всіх нормативних документів та правил прийому. Викладачі використовують у процесі проведення різних форм роботи зі студентами інноваційні методи і технології. Навчально-методичні комплекси НПП розроблено до кожної дисципліни, система дистанційного навчання Moodle працює злагоджено. Студентський сенат залучений до моніторингу та оновлення ОП; інформаційної, соціальної, психологічної підтримки студентів і волонтерської діяльності. Гарант та проєктна група ОП здійснюють систематичну роботу з удосконалення ОП. Перспективами розвитку ОП є: збільшення і оновлення переліку вибіркового освітнього компоненту у напрямі посилення практичної зорієнтованості ОПП, урахування нових суспільних запитів і змін у нормативно-законодавчій базі; розширення та урізноманітнення форм співпраці з місцевими ТГ, розширення баз практик з метою вивчення ситуації із працевлаштуванням випускників ОПП; вивчення можливостей впровадження цілісної системи дуальної освіти у процесі реалізації ОПП та ін. Отже ЕГ дійшла висновку, що ОП Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти) заслуговує на встановлення рівня відповідності «В» за всіма критеріями.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОПП Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти) є затребувана на ринку праці, відповідає потребам Буковинського регіону та галузі. Унікальність її полягає у практико-орієнтованому характері, студентоцентрованому підході та зумовлена регіональним запитом на фахівців (вихователів та психологів у ЗДО), здатних до роботи в закладах дошкільної освіти різного типу і форм власності, в умовах невизначеності та воєнного стану. Зміст ОПП має достатню кількість ОК, спрямованих на формування у студентів загальних і фахових компетентностей задля успішного здійснення професійно-педагогічної діяльності. У ЗО є можливість у студентів для формування індивідуальної освітньої траєкторії. Вони також мають змогу проходити практику на базі освітніх закладів Румунії, Польщі, з якими підписано міжнародні угоди. Стейкхолдери активно долучаються до освітнього процесу ЗВО. Гарант ОПП систематично проводить зустрічі зі здобувачами, викладачами та стейкхолдерами щодо конструктивної співпраці. Правила прийому на навчання за ОП не містять дискримінаційних положень, оприлюднені на сайті ЧНУ. Форми та методи навчання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. В Університеті наявний механізм врегулювання конфліктних ситуацій, а саме запроваджено безкоштовну програму антиплагіату (Unicheck). Учасники освітнього процесу ознайомлені з Кодексом академічної доброчесності. Позитивною практикою на даній ОП є врахування результатів неформальної освіти. Студентам зараховують додаткові бали до індивідуального рейтингу за умови прослухання курсів та отримання сертифікатів на платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта» та ін. Учасники освітнього процесу ЗВО мають безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів (платформа дистанційного навчання Moodle). На цій ОП функціонує лабораторія «Інноваційні технології дошкільної, спеціальної та інклюзивної освіти», де проводяться практичні заняття зі студентами та окремо виділено простір для роботи з дітьми з ООП; соціально-психологічний центр, де зі студентами працює психолог (за потреби), що є немало важливим на етапі сьогодення. ЧНУ сприяє розвитку та підвищенню кваліфікації НПП, у тому числі й за кордоном (Румунія, Польща). У якості стимулювання розвитку викладацької майстерності працівники кафедри неодноразово були нагороджені грамотами та подяками від ректора ЧНУ, МОН України, Департаменту Чернівецької облдержадміністрації, Чернівецької міськради. В Університеті створено Раду стейкхолдерів та Асоціацію випускників, що сприяє профорієнтаційній роботі та працевлаштування майбутніх фахівців дошкільної освіти. НПП залучають ЗО до поєднання навчання та досліджень: конференції, гостьові лекції, публікації, участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт. Учасники освітнього процесу мають доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та WoS. У ЗВО діють чіткі та зрозумілі правила, що регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу ЗВО.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Не конкретизовано впровадження закордонного досвіду аналогічних освітніх програм у ЗВО щодо підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти; не всі ПРН повноцінно забезпечені ОК в ОП; потребує підсилення загальної, гуманітарної складової та цифрових технологій щодо підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти; доцільно ввести ОК та практики, які підсилять трудові навички майбутніх фахівців щодо прав випускників обіймати посади: методиста, керівника (директора) закладу дошкільної освіти; викладача закладу фахової передвищої освіти згідно професійних стандартів; недостатня популяризація щодо можливостей перезарахування результатів ЗО отриманих під час академічної мобільності. Потребують оновлення рекомендованих в програмах практик і силабусах вибіркової дисципліни література та інформаційні ресурси; оприлюднення результатів опитування здобувачів освіти охоплюють недостатню частку студентів; не оприлюднено на сайті кафедри підсумки соціологічного дослідження «Викладач очима студентів» за 2022-2023 н.р.; стейкхолдери залучаються до проведення спільних заходів здебільшого у позааудиторній роботі; ЗО недостатньо обізнані з інформаційними ресурсами ЧНУ, можливостями бібліотеки; відсутня практика окремого опитування здобувачів ОП та НПП щодо рівня їх задоволеності матеріально-технічними ресурсами та інформаційною підтримкою, необхідними для реалізації ОП; відсутні заходи щодо інформування студентів та НПП про вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних з корупцією; проведено опитування щодо якості освітньо-професійної програми лише зі студентами денної форми навчання і не розміщено на сайті кафедри результати анкетування стейкхолдерів щодо якості освітньо-професійної програми та кращий досвід реалізації даної ОП. ЕГ рекомендує: при наступному оновленні ОП конкретизувати впровадження закордонного досвіду аналогічних освітніх програм у ЗВО щодо підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. Переглянути забезпечення всіх ПРН освітніми компонентами. Ввести в ОП дисципліни гуманітарної складової та цифрових інновацій, які б забезпечили реалізацію ЗК 3, 4, КС 1, 9 формування ПРН 2, 3 що сприяло б виконанню кваліфікаційних робіт та провадження професійної діяльності на більш вищому рівні. Оновити рекомендовану літературу та інформаційні ресурси в програмах практик і силабусах вибіркової дисципліни. Оприлюднити на сайті кафедри підсумки соціологічного дослідження «Викладач очима студентів» за 2022-2023 н.р. та охопити всіх студентів (денної та заочної форми навчання) для опитування. Залучити стейкхолдерів до проведення практичних занять, участі в ЕК.У другому півріччі 2023-2024 н.р. проінформувати студентів з можливостями бібліотеки ЧНУ для їх освітньої діяльності; провести заходи із здобувачами та НПП пов'язані із вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних з корупцією. До кінця 2023 року розмістити на сайті кафедри результати анкетування стейкхолдерів щодо якості освітньо-професійної програми та представити кращий досвід реалізації даної ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Аналіз Стратегічного плану розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 рр. (с. 2–5) (<https://www.chnu.edu.ua/media/vtnguul/stratichnyi-plan-rozvytku-na-2019-2026.pdf>) та Концепції розвитку університету на 2023-2026 рр. (с. 3– 8) (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/normatyvni-dokumenty/kontseptsiia-rozvytku-na-2023-2026-roky/>) дали підстави ЕГ зазначити, що цілі освітньої програми корелюються із місією і стратегією Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. Зокрема, у Концепції розвитку університету на 2023-2026 рр.(с.3) (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/normatyvni-dokumenty/kontseptsiia-rozvytku-na-2023-2026-roky/>) зазначено, що місія Університету реалізуються через розвиток системи освіти та наукової діяльності шляхом підготовки високопрофесійних, конкурентоспроможних фахівців, здатних активно діяти в умовах ринкової економіки та соціального партнерства; розвиток наукових пріоритетів, наукових шкіл, інноваційної складової, що повною мірою відображено в ОПП. Зі слів гаранта М.Олійник, під час зустрічі з ЕГ, ОПП забезпечує підготовку фахівців на основі компетентнісного, студентоцентрованого, діяльнісного підходів, педагогічних інновацій. Відповідно в ЗВО створено умови для формування індивідуальної професійно-особистісної траєкторії здобувачів вищої освіти, академічної мобільності для навчання здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Також гарант зазначила, що унікальність ОП полягає у її практико-орієнтованому характері, студентоцентрованій спрямованості та зумовлена регіональним запитом на фахівців (вихователів та психологів у ЗДО), здатних до роботи у полікультурному середовищі в закладах дошкільної освіти різного типу і форм власності, в умовах невизначеності та воєнного стану. Під час зустрічі ЕГ з адміністрацією ЗВО, ректор Університету підкреслив, що цілі ОПП спрямовані на формування нової генерації конкурентноспроможних фахівців дошкільної освіти, які здатні у партнерській взаємодії розв'язувати нестандартні освітні завдання на основі здобутої професійної кваліфікації; характеризуються стійкими моральними цінностями, національною свідомістю, патріотизмом, готовністю до самореалізації в професійній і громадській діяльності; прагнуть до самоосвіти та підвищення особистісно-професійного рівня впродовж життя, що також є підтвердження відповідності місії та стратегії закладу вищої освіти. Перший проректор Університету В.Балух підкреслив, що особливістю ОПП є інтеграція фахової підготовки в галузі дошкільної освіти в європейський простір з урахуванням законодавчих і

нормативно-правових документів України у галузі вищої та дошкільної освіти. А також створення можливостей для формування необхідних компетентностей вихователя та психолога закладу дошкільної освіти, розвитку академічної мобільності, hard & soft skills навичок при вивченні обов'язкових і вибіркових дисциплін.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час зустрічі зі стейкхолдерами, ЕГ з'ясувала, що їх було залучено до формування цілей та проектування основних ПРН та оновлення ОПП. У ЧНУ створено Раду стейкхолдерів з питань забезпечення якості ОПП (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/pry-universitytet/rada-steikkholderiv/>). Так, М.Квасецька зазначила, що запропонувала оновити та розширити перелік ВК (<http://preschool.cv.ua/2020/01/20/>); О. Буга - вилучити з ОПП «Професійну (науково-педагогічну) практику» та комплексний кваліфікаційний іспит з фахових дисциплін у зв'язку з вимогами, визначеними Стандартом вищої освіти (<http://preschool.cv.ua/2021/11/17/17-11-2021/>); М.Шандро - розширити перелік ЗДО різних типів і форм власності для проходження педагогічної практики. (<http://preschool.cv.ua/2021/12/14/14-12-2021/>); І.Істинюк - на перспективу ввести професійну кваліфікацію Керівник (директор) закладу дошкільної освіти (<http://preschool.cv.ua/2022/03/21/21-03-2022/>); О.Стефанчук зазначила, що її пропозицію розширити цикл ВК взято до уваги і впроваджено ВК 12, та ВК 15 (<http://preschool.cv.ua/2019/10/30/круглий-стіл-з-міжнародною-участю/>). На зустрічі зі здобувачами освіти, ЕГ з'ясувала, що вони мають змогу обговорювати зміст ОПП та вносити свої пропозиції задля її покращення. Студентка Г.Романюк запропонувала ввести в каталог ВК дисципліни «Психотравмотерапія дітей» і «Організація успішної діяльності фахівців ЗДО» (таблиця змін <https://docs.google.com/document/d/>); На зустрічі ЕГ з випускниками, зі слів А.Дручук, запропоновано ввести в ОП професійну кваліфікацію «Вихователь закладу дошкільної освіти», згідно прийнятого Професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» (Наказ Мінекономіки від 19.11.2021 № 755-2). Результати співпраці із зарубіжними партнерами, бесіди із гостьовими лекторами: проф. М.Ставяк-Ососінською, доц. А.-А.Коломейські, доц. Н.Л.Серденчук, проф. Б.ЗембаКолодзій (<http://preschool.cv.ua/2022/06/01/01-06-2022-2/>, <http://preschool.cv.ua/2021/11/17/17-11-2021-2/>, <http://preschool.cv.ua/2021/04/23/23-04-2021>, <http://preschool.cv.ua/2023/05/17/17-05-2023-2/>, <http://preschool.cv.ua/2023/04/18/18-04-2023/>, участь у проєктах Еразмус+ Програма КА107, 2023, Польща, Італійсько-українському проєкті «EDUC–Inclusive Education in Ukraine in the region of Chernivtsi», 2019–2021 сприяли оновленню змісту та переліку освітніх компонент, їх викладанню (<http://preschool.cv.ua/2023/07/10/10-07-2023/>, <http://preschool.cv.ua/2023/03/14/>, <https://drive.google.com/file/d/1YM1pxKrKTGkLeNOTa6wqNRVq2xovA2cb/view?usp=sharin>). Зі слів гаранта, пропозиції враховано при удосконаленні ОПП згідно рішення Вченої ради (Протокол № 9 від 26.04.2022 р. <http://webchnunew.kl.com.ua/wp-content/uploads/2021/10/>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

В процесі аналізу ОП та зустрічей з фокус групами, ЕГ з'ясувала, що цілі ОПП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці та потреб галузі й особливостей регіону (Буковини). Аналіз ринку праці відбувається під час зустрічей ЕГ з представниками Управління Державної служби якості освіти у Чернівецькій області (О.Палійчук), відділу дошкільної освіти управління освіти Чернівецької міської ради (Л.Гаврилова) та стейкхолдерами (А.Буга; Л. Атаманюк; О.Стефанчук), які зазначили про наявний кадровий дефіцит професіоналів фахівців з дошкільної освіти в Буковинському регіоні. Випускники (ЮЩеголевата) та роботодавці (Л. Чобанюк), під час зустрічі з ЕГ, підтвердили, що співпраця з кафедрою здійснюється із їх залученням щодо інформування ЗО про сучасні вимоги ринку праці: сучасні вимоги до вихователя, який має бути підготовлений до роботи з дітьми загалом і, зокрема, з особливими освітніми потребами, володіти технологічними засобами (ІКТ), бути обізнаним в інноваціях освітнього процесу ЗДО. Розробниками ОП враховано й регіональний контекст у цілях та ПРН, який реалізується під час проходження здобувачами вищої освіти педагогічної практики у ЗДО № 54 «Зернятко» з різновіковими групами дітей з румунською мовою навчання (<https://lafik2016.wixsite.com/zdo54>), ЗДО № 28 «СвітЛичка» з національними групами для дітей єврейської громади (<https://sites.google.com/view/dnz28chernivtsi>); на базі освітніх закладів Румунії, Польщі, з якими підписано міжнародні угоди (<http://preschool.cv.ua/ugody-pro-mizhnarodnu-sprivraticiu/>) та працевлаштування ЗО в закладах освіти міста, області. Підтвердженням цього є завдання, задекларовані в Концепції розвитку педагогічної освіти <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>; Стратегії регіонального розвитку Чернівецької обл. на 2021-2027 рр. (<https://oblrada.cv.ua/documents/121144/strategy.pdf>), де основний акцент ставиться на підвищення якості освіти та інноваційній, чіткій тенденції й пріоритети розвитку освітньої галузі в регіоні. ЕГ, під час зустрічі з НПП, з'ясувала, що при формулюванні цілей та ПРН взято до уваги досвід підготовки здобувачів ЗВО України. Так, Т.Колтунович зазначила, що враховано досвід ЛНУ імені І.Франка; ТНПУ імені В.Гнатюка; Глухівського національного педагогічного університету ім.О.Довженка; ПНУ ім.В.Стефаніка; Ю.Журат окреслила запозичення досвіду іноземних ЗВО для розробки цілей та уточнення ПРН в межах реалізації ОПП (Сучавський університет «Штефан чел Марє» (Румунія), Університет ім.Яна Кохановського в Кельце (Польща), Краківський ПУ(Польща) щодо підготовки магістрів дошкільної освіти; Каринтійський ПУ (Австрія) (в рамках програми Erasmus+) та Люблінського католицького університету Івана Павла II (Польща) з питань підготовки фахівців у форматі дуального навчання (<http://preschool.cv.ua>). Однак не конкретизовано впровадження закордонного досвіду освітніх програм у ЗВО щодо підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ засвідчує, що ОПП дозволяє досягти результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН №572 від 29.04.20р. (<https://mon.gov.ua/стандарт-вищої-освіти.pdf>). Мета ОПП забезпечується загальними та спеціальними компетентностями вираженими у ПРН. Їм відповідають обов'язкові ОК: 2,3,5,7,8 та ВК:2,3,10-15, 21,23. Також в ОПП додано (закладом вищої освіти) загальні (КЗ-7,8); фахові (КС 10-15) компетентності та (ПРН 13-18), які спрямовані на підготовку практичного психолога ЗДО, що зазначено в графі ОПП (придатність до працевлаштування: 2445.2 Практичний психолог). Їм відповідають обов'язкові ОК: 4-6,9 (та ВК: 1, 4-8,16,17, 19,20. В результаті аналізу документів акредитаційної справи, результати фокус-груп зі здобувачами, НПП дозволяють ЕГ відзначити, що зміст ОПП сприяє досягненню результатів навчання через опанування дисциплін, що сприяють набуттю студентами ключових професійних компетентностей, а також здобуття практичних умінь та навичок під час проходження професійних практик, на базі яких формуються спеціальні (фахові) компетентності. Наявність вибіркового компоненту дозволяє здобувачам обирати індивідуальну траєкторію навчання. Так, наприклад, ПРН 10, відповідно до Стандарту (Володіти уміньми й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.), забезпечується ОК 1, 2, 4, 5, 7-9; ПА1, одними з важливих та найбільших за обсягом компонент ОП, завдяки формуванню у здобувачів вищої освіти таких загальних (ЗК) та спеціальних (СК) компетентностей, як КЗ1, 2, 5,7, КС 3,5,6,9,10, 12-15. Відповідно, ПРН 14 (обґрунтовано вибирати та застосовувати ефективні інструменти (методи, методики, процедури), форми та зміст психологічної просвіти, складати та реалізовувати просвітницькі програми, аналізувати і обирати оптимальні педагогічні технології навчання і виховання здобувачів освіти), який визначений ЗВО, забезпечується ОК 4,6,9, ПА-1. Однак, ПРН 7 (Знати і використовувати в практичній діяльності законодавчу базу дошкільної освіти) забезпечується тільки ОК 3, 7. Відтак в ОК 4 є (тема 2. Документація та звітність в роботі працівника психологічної служби.); ОК 8, 9 - (Нормативно-правова документація дошкільної освіти), ПА1 (Захист кваліфікаційної роботи). Матриця відповідності засвідчує забезпечення досягнення ПРН обов'язковими освітніми компонентами, що підтверджується також аналізом змісту силабусів (http://preschool.cv.ua/2023/08/31/opp-dop_v_zdo-i-mag_educcomponents/). ЕГ рекомендує звернути увагу на більше детальне визначення ПРН в обов'язкових ОК (ПРН 7, 8, 9 ,11,12).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильною стороною ОПП є її унікальність, що полягає у практико-орієнтованому характері, студентоцентрованій спрямованості та зумовлена регіональним запитом на фахівців (вихователів та психологів у ЗДО), здатних до роботи у полікультурному середовищі в закладах дошкільної освіти різного типу і форм власності, в умовах невизначеності та воєнного стану. ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти з урахуванням пропозицій стейкхолдерів та тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального контексту. Можливість студентів проходити практику на базі освітніх закладів Румунії, Польщі, з якими підписано міжнародні угоди. Викладачі, здобувачі освіти та стейкхолдери систематично беруть участь у перегляді й обговоренні ОПП, про що свідчать їхні підтвердження на зустрічах з ЕГ. ЕГ відмічає позитивною стороною те, що під час проектування ОП було враховано досвід ЗВО України та зарубіжжя. Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю «Дошкільна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Гарант ОПП систематично проводить зустрічі зі здобувачами, викладачами та стейкхолдерами щодо конструктивної співпраці, а також вносить пропозиції щодо удосконалення ОП. Сильною стороною ОПП є її унікальність, що полягає у практико-орієнтованому характері, студентоцентрованій спрямованості та зумовлена регіональним запитом на фахівців (вихователів та психологів у ЗДО), здатних до роботи у полікультурному середовищі в закладах дошкільної освіти різного типу і форм власності, в умовах невизначеності та воєнного стану (підкритерій 1.1). ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти з урахуванням пропозицій стейкхолдерів та тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, регіонального контексту. Викладачі, здобувачі освіти та стейкхолдери систематично беруть участь у перегляді й обговоренні ОПП, про що свідчать їхні підтвердження на зустрічах з ЕГ. У ЗО є можливість проходити практику на базі освітніх закладів Румунії, Польщі, з якими підписано міжнародні угоди є позитивною практикою даної ОП. ЕГ відмічає, що під час проектування ОП було враховано досвід ЗВО України (підкритерій 1.2, 1.3). Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю «Дошкільна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Гарант ОПП систематично проводить зустрічі зі здобувачами, викладачами та стейкхолдерами щодо конструктивної співпраці, а також вносить пропозиції щодо удосконалення ОП (підкритерій 1.4).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Не визначено конкретно впровадження закордонного досвіду аналогічних освітніх програм у ЗВО щодо підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. Не всі ПРН детально визначені в обов'язкових ОК. ЕГ рекомендує в 2023-2024 н/р. під час оновлення ОПП: 1. Конкретизувати впровадження закордонного досвіду аналогічних освітніх програм у ЗВО щодо підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти. 2. Переглянути забезпечення всіх ПРН освітніми компонентами.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

В цілому мета та цілі освітньої програми відповідають місії та стратегії ЗВО. Цілі ОПП загалом визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту (потреби Буковини). Пропозиції стейкхолдерів відображені у цілях та враховані у проєктуванні ОПП. Програмні результати навчання ОП відповідають вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю «Дошкільна освіта» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію 1 (п.1.1,1.2,1.3, 1.4) з певними недоліками (п. 1.3 та 1.4.), що є такими, які можна усунути в процесі оновлення ОПП. Загалом рівень відповідності Критерію 1- В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС (2700 год.), з них обсяг обов'язкових ОК становить 66 кредитів ЄКТС (73,33 % від загального обсягу), що відповідає вимогам Стандарту (не менше 35%). З них, 4 кредити (3,6%) відведено на ОК загальної підготовки («Методологія та організація наукових досліджень»), однак в плані відсутній цикл загальної підготовки; 26 кредитів (28,89%) – професійної підготовки. ЕГ вважає, що ОП потребує посилення загальної, гуманітарної складової підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти, зокрема введення іноземної мови (дослідженням передбачає опрацювання й іноземних джерел); цифрові технології (робота з комп'ютером, програмами, застосунками) та забезпечення досягнення ПРН спілкуватися державною мовою тощо. До циклу професійної підготовки включено 18 кредитів (20%) на проходження педагогічної практики зі спеціальності (15 кредитів (16,7%) на професійну (педагогічну) практику та 3 кредити (3,3%) на професійну (психологічну) практику), що також відповідає нормативним документам та виконання кваліфікаційної роботи – 18 кредитів (20%), що свідчить про дотримання вимог Стандарту ВО. Вибіркові компоненти спеціальності становлять 24 кредити (26,67%) від загальної кількості кредитів. Із обов'язкових ОК на зміст психологічної підготовки виділено 13 кредитів та 3 кредити практична підготовка (професійна (психологічна практика)); на зміст підготовки здобувачів вищої освіти до професійної діяльності в ЗДО виокремлено 13 кредитів (обов'язкові дисципліни) та 15 кредитів (професійна (педагогічна) практика)). Однак у самоцінціюванні зазначено розподіл практики 9 кредитів професійна (педагогічна) та 9 кредитів професійна (психологічна). На зустрічі ЕГ з гарантом, з'ясовано, що це технічна помилка. ЕГ рекомендує у навчальний план ввести цикл загальної підготовки здобувачів вищої освіти та ОК, що забезпечують спілкування державною, іноземною мовами та вміння працювати з комп'ютером і різними платформами чи застосунками.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, навчального плану, силабусів, структурно-логічної схеми та матриці відповідності дозволяє ЕГ стверджувати, що структура ОПП є чітко побудованою та збалансованою за семестрами. Загальний час навчання зазначено в графіку освітнього процесу, який відображає зведені дані про бюджет часу навчального плану спеціальності 012 Дошкільна освіта. В ОП визначено перелік обов'язкових компонентів, їх обсяг у кредитах ЄКТС і форми підсумкового контролю, а також практика та вибіркові компоненти. Заявлені обов'язкові ОК дають змогу здобувачам вищої освіти досягти цілей та програмних результатів навчання. Вибіркові дисципліни підсилюють формування професійних компетентностей. Низка ОК професійного спрямування дозволяють забезпечити досягнення відповідних ПРН, це ОК (2,3,5,7). Варто зазначити, що в межах автономії Університету до переліку компетентностей і ПРН, визначених Стандартом, ЗВО було внесено доповнення: додано додаткові компетентності (КЗ 7,8); (КС 10-15) та (ПРН 13-18). Зокрема, ОК-1 (КС12, ПРН – 15); ОК2 (КС13, ПРН – 15,16); ОК 3 (ПРН – 17,18); ОК4 (КС11-15, ПРН – 14,16,18); ОК5 (КС11, ПРН – 14,16); ОК6(КС11-15, ПРН – 13-16); ОК7 (ПРН-17); ОК8 (ПРН- 18);

ОК9(КС10, 12-15, ПРН – 13-17); ОК 10 (КС13-17, ПРН – 10-12,14,15). Означені компетентності та результати навчання в більшій мірі окреслюють психологічну складову даних ОК. ЕГ рекомендує в проєкті ОПП 2024 році на цей аспект звернути увагу та ввести в цикл обов'язкових дисципліни ОК, які спрямовані на забезпечення професійної діяльності майбутніх фахівців з галузі дошкільної освіти, що відповідають НКР (Менеджмент дошкільної освіти, що забезпечить КЗ-1,2,4,5; КС-1,3,7,10,12 та ПРН – 1,4, 5-9), (Партнерство з різними соціальними інституціями – КЗ - 1,2,5,6, КС – 1, 6-9 та ПРН – 2,3,5-10), (Методичну роботу в ЗДО – КЗ -1,2,5,6; КС- 1,2,3, 5-9 та ПРН 1-5,7-10), відповідно дисциплін психологічного спрямування частково перенести у вибірковий блок. Щодо дисциплін ОК 2 і ОК 5 – вони забезпечують набуття професійних навичок роботи з дітьми з ООП (ПРН-2,4,6,10) відповідно до Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня. У цілому зміст ОПП має чітку структуру, ОК складають логічну взаємопов'язану схему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Навчальний план сформований відповідно до опису ОПП та структурно-логічної схеми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОПП дає підстави ЕГ стверджувати, що зміст ОПП відповідає предметній області спеціальності 012 Дошкільна освіта та передбачає досягнення ПРН, що співвідносяться із загальними і фаховими компетентностями, визначеними Стандартом вищої освіти України за другим (магістерським) рівнем та додатково визначеними ПРН ЗВО. Реалізація змісту ОПП за освітніми компонентами (обов'язкові, вибіркові) та семестрами уможливує забезпечення належного рівня теоретичної (психолого-педагогічної) та практичної підготовки здобувачів вищої освіти з урахуванням вимог Державного стандарту дошкільної освіти, Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта для другого (магістерського) рівня вищої освіти(ОК 2, 3, 5, 7). Практична складова ОПП: ОК 8. Наукова складова ОПП забезпечується освітніми компонентами ОК1 та ПА 1. Вивчення предметної області поглиблюється змістом вибіркового освітнього компоненту, які постійно оновлюються за результатами громадських обговорень та опитувань здобувачів освіти (ВК 2,3,10,11,12,13,14,15,21,23,24); Професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти» (ОК 2,4,5,6,9) практична складова ОК 9 та ВК 1,4,5, 6, 7, 8, 9, 16, 17, 19, 20; Професійного стандарту за професією «Вихователь закладу дошкільної освіти» (ОК 2,3,5,7), практична складова: (ОК 8, ПА 1) та (ВК 2,3,10,11,12,13,14,15,21,23,24). Відповідно, зміст ОПП, що спрямований на предметну область, реалізується через використання інноваційних форм, методів і технологій навчання під час викладання професійно-орієнтованих дисциплін на базі спеціалізованих аудиторій, кабінетів, навчально-наукової лабораторії «Інноваційні технології дошкільної, спеціальної та інклюзивної освіти», що засвідчив огляд матеріально-технічної бази. ОП орієнтована на наукові досягнення та дослідження в галузі педагогіки; враховує специфіку роботи вихователя з дітьми, асистента вихователя (робота з дітьми з ООП) та практичного психолога в ЗДО.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

В ЧНУ можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти врегульована низкою нормативних документів (Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/media/zpapoax/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/media/bhwgmilb/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist.pdf>) також відбувається через: вибір навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому Стандартом вищої освіти, і регулюється Положенням про порядок реалізації студентами ЧНУ права на вибір навчальних дисциплін (<https://www.chnu.edu.ua/media/r25f14cg/polozhennia-pro-vybir-navchalnykh-dystsyplin.pdf>). Зі слів гаранта, попереднє планування дисциплін вільного вибору опрацьовує проєктна група ОП, яка напередодні навчального року розробляє механізм вибору їх студентами відповідно до нормативних документів. На зустрічі ЕГ зі студентами, Т.Кривко зазначила, що ВК обираються з каталогу в межах спеціальності, силабуси яких розміщені на сайті кафедри (<https://docs.google.com/document/d/1813w6a37jpfCLoSgubBsoClWzS2imJIPvMrJoo-veMQ/edit>), або з каталогу загальноуніверситетських дисциплін, силабуси яких розміщені на сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/navchannia/dlia-studentiv/kataloh-kursiv/>). Напередодні вибору, завідувач кафедри, гарант ОПП та куратор академічної групи в очному чи дистанційному режимі (<http://preschool.cv.ua/2022/09/01/19-09-2022/>) проводять електронне анкетування щодо вибору дисциплін (<http://preschool.cv.ua/vybir-navchalnykh-dystsyplin/>), далі подаються письмові заяви на ім'я декана факультету. Також, студентка Ю. Щеголева озвучила, що їй індивідуальна траєкторія формується правом вибору баз практики (за потреби у зв'язку з можливим/наявним місцем працевлаштування) з відповідним поданням заяви, клопотання директора ЗДО. Студенти О.Лук'ян, Н.Ровенко розповіли про право вибору теми кваліфікаційної роботи через гугл форму, де розміщено анкету, в якій вони зазначають обрану ними тему кваліфікаційної роботи (теми розміщено на сайті кафедри <http://preschool.cv.ua/2023/08/31/master-thesis/>). Д.Богуцька зазначила, що здійснюють індивідуально пошуково-дослідницьку і самостійну роботу з навчальних дисциплін згідно методичних рекомендацій до кожної дисципліни, яка завантажена в Moodle; Г.Романюк розповіла про репрезентацію результатів наукової роботи на різних наукових заходах; участь у відкритих онлайн-курсах. Підтвердженням цього є сертифікати на сайті кафедри в рубриці неформальна освіта студентів (<http://preschool.cv.ua/naukovo-doslidnucka-robota-kafedru/>). На зустрічі ЕГ з випускниками, Л.Фолік зазначила, що мають можливість приймати участь у міжнародних науково-практичних студентських конференціях (2021р) (М.Василенко, С.Дунець, С.Гуля) (<http://preschool.cv.ua/2021/11/26/26-11-2021/>), Л.Фолік, (<http://preschool.cv.ua/2022/11/22/22-11-2022/>) (2022р.).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів освіти в ЧНУ регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ», «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти ЧНУ» (<https://www.chnu.edu.ua/media/crlm2vzg/polozhennia-pro-provedennia-praktyky.pdf>), навчального плану, наскрізної і робочих програм професійної практики. Наскрізна програма педагогічної практики розміщена на сайті кафедри <http://preschool.cv.ua/pedagog-praktuka/programy-praktyky/>). Вона передбачає два види виробничої практики: «Професійна (педагогічна) практика» 15 кредитів та «Професійна (психологічна) практика» 3 кредити (в самооцінюванні по 9 кредитів кожна. З слів гаранта, технічна помилка). Під час зустрічі ЕГ з НПП, Я.Танявська зазначила, що практики відбуваються як на базі вітчизняних ЗДО, з якими укладено договори (<http://preschool.cv.ua/>) так і з зарубіжними освітніми закладами, де навчаються та виховуються діти дошкільного віку (Польща, Румунія) (<http://preschool.cv.ua/ugody-pro-mizhnarodnu-sprivratsiu/>). До їх організації і проведення долучаються стейкхолдери. Зміст практик спрямований на формування фахових компетентностей, досягнення ПРН. Результати практик обговорюються на підсумкових конференціях за участі стейкхолдерів (<http://preschool.cv.ua/2021/10/27/27-10-2021/>). За обсягом практики відповідають нормам (складають 18 кредитів ЄКТС, (20%)). За своїм змістовим наповненням практики відповідають предметній області ОП. ЕГ детально проаналізувала наскрізні програми практики, де визначену мету практик, основні завдання, чітко прописані компетентності (інтегральні, загальні та фахові) та ПРН за Стандартом вищої освіти, зміст практик, звітні матеріали, тривалість практики, критерії її оцінювання та рекомендована література. Фахову підготовку «Професійної (педагогічної) практики» забезпечують ІК, КЗ 5-7, КС 1-4, 6-9 та ПРН 1,2,5,6,8, 10-12, 18; «Професійної (психологічної) практики» ІК, КЗ 1, 3, 5, 6, 7, КС 3, 7, 9, 10, 12-15 та ПРН 1-4,6,10, 13-17. На зустрічі зі студентами ЕГ з'ясувала, що практика проходить згідно графіка, на настановчій нараді Я.Танявська разом із керівниками практики проводять інструктаж, згідно методичних рекомендацій. Студенти мають право вибору бази практик в Україні та за рубежом (Польща та Румунія (знання мови обов'язкове)). За кордоном виробничу «Професійна (психологічна) практика» організовується вперше (з 2.10.2023р), про що зазначала здобувач Н.Ровенко. Результати практик обговорюються на підсумкових конференціях за участі стейкхолдерів (<http://preschool.cv.ua/2021/10/27/27-10-2021/>). Аналіз ОП, навчальних програм, програм та документації практики, внутрішніх документів ЗВО, переліку баз практик та договорів, зустрічі з академічним персоналом, ЕГ встановила, що зміст практик спрямований на формування фахових компетентностей, досягнення ПРН, які необхідні для подальшої професійної діяльності майбутніх фахівців дошкільної освіти та практичних психологів ЗДО.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Предметна область зазначеної спеціальності за своєю специфікою є соціономічною, отож цілі, завдання та зміст ОП повністю забезпечують набуття здобувачами освіти соціальних навичок (soft skills). Освітні компоненти спрямовані на розвиток у здобувачів освіти критичного мислення, комунікативних здібностей, здатності до взаємодії, роботи в команді, толерантного ставлення до інших, креативності тощо. Зокрема, формування соціальних навичок відбувається у процесі вивчення навчальних дисциплін «Теоретичні основи організації та змісту дошкільної освіти», «Актуальні проблеми дошкільної та інклюзивної освіти», «Професійна діяльність психолога в закладах дошкільної освіти». Формуванню соціальних навичок здобувачів освіти сприяє практична підготовка і наукова діяльність здобувачів. Зокрема, на зустрічі ЕГ з НПП Я. Танявська озвучила, що під час проходження практик здобувачі освіти демонструють високий рівень готовності до професійної діяльності в ЗДО, що сприяє розвитку soft skills. Здобувачі освіти можуть долучитися до роботи органів студентського самоврядування і розвивати навички лідерства та роботи в команді. І.Перепелюк зазначила, що оволодіння соціальними навичками забезпечується набуттям загальних і спеціальних компетентностей, а саме: здатністю до міжособистісної взаємодії, професійного спілкування, роботи в команді, дотримання етичних норм в організації діяльності вихователя та дітей дошкільного віку. Вдосконалення навичок soft skills викладачів відбувається шляхом систематичної участі в онлайн-курсах, вебінарах, майстер-класах, тренінгах, проходження стажування тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

За аналізом ОП, силабусів, НП, протоколів ЕГ зазначає, що затверджені Професійний стандарт за професією «Вихователь закладу дошкільної освіти» (Наказ Мінекономіки № 755-21 від 19.10.2021 р.) (<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/617/27c/dc6/61727cdc64def816302302.pdf>); Професійний стандарт за професією «Практичний психолог закладу освіти» (Наказ Мінекономіки від 24.11.2020 № 2425) (https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2020/12/Standart_Praktychnyy_psykholoh.pdf) враховані в даній ООП, що стало основою для удосконалення змісту ОПП на одному з етапів її функціонування, що підтверджено (Протокол №10 від 21.04.2021р. <http://webchnunew.kl.com.ua/wp-content/uploads/2021/Rishennya-Protokol-No10-vid-21.04.2021.pdf>). Гарант зазначила, що враховуючи положення Професійного стандарту за професією «Вихователь закладу дошкільної освіти» оновлено зміст професійних ОК 2,3,5,7,8, які відповідають загальним та фаховим компетентностям; розширено каталог ВК 2,3, 10-15,21,23. Відповідно, трудові функції вихователя ЗДО - А - ОК 3,7,8; Б- ОК 2,5,7,8; В-ОК 7,8; Г-ОК 3,8. Враховано також професійні компетентності вихователя (А.1.1-1.3;2.1-2.4; 3.1-3.2...)

через обов'язкові ОК 2,3,5,7,8. Щодо Професійного стандарту за професією «Практичний психолог закладу освіти», було внесено наступні зміни: оновлено зміст окремих освітніх компонент 4,5, 6, 9 та розширено каталог ВК 1,4-8,16,17,19,20; уточнено загальні та спеціальні (фахові) компетентності КС 10-15; програмні результати навчання: ПРН 13 -18. Так, трудові функції практичного психолога: А забезпечується через зміст ОК 4, 5, 9; Б -ОК 4, 6, 9; В - ОК 5,6,9; Г - ОК 4,6,9; Г'- 4,9; Д-ОК 4,6,9; Е-ОК 4,5,6,9. Враховано також професійні компетентності практичного психолога ЗДО (А1...Е2) через ОК 4-6, 9. Щодо забезпечення працевлаштування випускників даної ОПП за НКР (1210.1 Керівник (директор) закладу дошкільної освіти, 2332 Методист дошкільної освіти; 2322 Викладач закладу фахової передвищої освіти, то зазначимо, що трудові функції враховано частково через ВК: Інноваційні технології в дошкільній освіті, Моніторинг якості дошкільної освіти, Менеджмент в галузі дошкільної освіти, Педагогіка та психологія вищої школи, Сучасні технології викладання психолого-педагогічних дисциплін та методик дошкільної освіти у ЗВО та ін., тому вони потребують підсилення обов'язковими ОК. ЕГ рекомендує ввести ОК та практики, які підсилять забезпечення трудових функцій, методиста, керівника (директора) закладу дошкільної освіти; викладача закладу фахової передвищої освіти в процесі оновлення ОПП згідно професійних стандартів та прав випускників обіймати такі посади (придатність до працевлаштування)

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ з'ясовано, що обсяг фактичного навантаження співвідноситься з обсягом ОП у кредитах згідно «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/zpaplax/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>). Загальний обсяг підготовки здобувачів освіти складає 90 кредитів ЄКТС (відповідно до Стандарту вищої освіти), з них в ОПП зазначено: 66 кредитів (вивчення обов'язкових компонент (у тому числі 18 – на практичну підготовку, 18 – на виконання кваліфікаційних робіт)) та 24 – на вибіркові курси. Обсяг однієї навчальної дисципліни становить 3 і більше кредитів. Тижневе аудиторне навантаження студента 18 годин. Відведено для аудиторної та самостійної роботи студента навчальний час, в межах, від 1/3 до 2/3 загального обсягу вивчення освітніх компонент згідно НП. Урахування специфіки кожної дисципліни впливає на визначення співвідношення обсягу аудиторних занять і самостійної роботи студентів в межах її вивчення. На зустрічі ЕГ зі студентами не було зауважень щодо організації освітнього процесу. Вони не перевантажені аудиторними заняттями, їм вистачає часу на самостійну роботу. Систематично проводиться опитування щодо якості ОПП та освітнього процесу (<https://forms.gle/19EGxkZ5Gp2MNkhr6>). За результатами моніторингу здобувачів освіти на питання співвідношення обсягу теоретичної та практичної підготовки” 75,6% здобувачів повністю задоволені; 20,6% респондентів зазначили, що теорії більше ніж практики; 3,8% студентів надають перевагу практичній підготовці, не задоволених студентів немає. Самостійна робота здобувачів щодо ОК визначається силабусами навчальних дисциплін, графіком освітнього процесу та НП. Результати анкетування представлено на сайті кафедри в рубриці Громадське обговорення (<https://drive.google.com/file/d/1PNhtrMfJvnm-y-ScmbMQYsarHmN8uYMR/view>). Загалом навантаження студентів відповідає нормативним вимогам в ЗВО.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Організація дуальної освіти в ЧНУ регламентована «Положенням про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (затверджено Вченою радою ЧНУ – протокол № 6 від 30.06.2020 р.) (<https://www.chnu.edu.ua/media/d4op2krf/proyekt-polozhennia-pro-dualnu-fnavch.pdf>) ЕГ з'ясовано, що підготовка студентів за дуальною формою освіти відсутня. За структурою ОП та навчальним планом дуальну форму здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти з акредитованої спеціальності не передбачено. Однак, зі слів гаранта, окремі елементи дуальної форми навчання практикуються для здобувачів освіти другого магістерського рівня, які працевлаштовані за спеціальністю (на посадах вихователя закладу дошкільної освіти чи асистента вихователя закладу дошкільної освіти) та мають можливість навчатися за індивідуальним графіком. Підставою є довідка з місця роботи та оформлення пакету документів згідно “Положення про індивідуальний графік навчання студентів у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича” (<https://www.chnu.edu.ua/media/uwlfrdo2/polozhennia-pro-individualnyi-hrafik-navchannia.pdf>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП «Дошкільна освіта» відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Структура ОП є чітко побудованою та збалансованою за семестрами. ЕГ вважає позитивними практиками даної ОП у відповідності до підкритерію 2.4 є те, що здобувачі освіти мають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, а саме вільний вибір ОК, баз практик (зокрема за рубежом -

Румунія, Польща), теми кваліфікаційних робіт, індивідуальної та самостійної роботи студентів на платформі Moodle тощо; підкритерію 2.5 студенти мають можливість набути соціальні навички (soft skills) в процесі вивчення НД, практичної та наукової діяльності, де розвиваються якості лідера та вміння працювати в команді. Вдосконалювати навички soft skills можуть і викладачі, шляхом систематичної участі в онлайн-курсах, вебінарах, майстер-класах, тренінгах, проходження стажування тощо; підкритерію 2.7, де враховано в розробці ОПП вимоги професійних стандартів за професією «Вихователь закладу дошкільної освіти», «Практичний психолог закладу освіти»; підкритерію 2.8 (обсяг освітньої програми не перевантажує студентів аудиторними заняттями, є значна кількість кредитів на практику, їм вистачає часу на самостійну та індивідуальну роботу).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ вважає, що ОП потребує підсилення загальної, гуманітарної складової підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти, зокрема введення іноземної мови (дослідженням передбачає опрацювання й іноземних джерел); цифрові технології (робота з комп'ютером, програмами, застосунками) та забезпечення досягнення ПРН спілкуватися державною мовою тощо. Задля забезпечення трудових функцій, методиста, керівника (директора) закладу дошкільної освіти; викладача закладу фахової передвищої освіти згідно професійних стандартів та прав випускників обіймати такі посади (придатність до працевлаштування), ЕГ рекомендує ввести ОК та практики, які підсилять означені навички майбутніх фахівців. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1.ЕГ рекомендує у навчальний план ввести в цикл загальної підготовки здобувачів вищої освіти ОК, що забезпечать спілкування державною, іноземною мовами та вміння працювати з різними платформами чи застосунками в процесі оновлення ОПП у 2024 році (підкритерій 2.1). 2.ЕГ рекомендує ввести ОК та практики, які підсилять забезпечення трудових функцій, методиста, керівника (директора) закладу дошкільної освіти; викладача закладу фахової передвищої освіти в процесі оновлення ОПП згідно професійних стандартів та прав випускників обіймати такі посади (придатність до працевлаштування) у процесі оновлення ОПП в 2024 році (підкритерій 2.7).

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОПП «Дошкільна освіта» відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 012 «Дошкільна освіта» другого (магістерського) рівня вищої освіти. Структура ОП є чітко побудованою та передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії та набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills). Зміст практик спрямований на формування фахових компетентностей, досягнення ПРН. В переліку ОП є достатньо практико орієнтованих ОК. Зміст освітньої програми враховує вимоги Професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти» та Професійного стандарту «Практичний психолог закладу освіти». Аналіз підкритеріїв свідчить про те, що вони відповідають вимогам із значними недоліками (підкритерій 2.1,2.7). Однак ЕГ вважає, що виявлені не впливають на загальний рівень відповідності Критерію 2, отже рівень відповідності В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЧНУ розміщені у вільному доступі (<https://www.chnu.edu.ua/media/i44jgltx/pravya-pryiomu-universytetu-2023-roku.pdf>) на офіційному сайті ЗВО. Правила прийому розроблені Приймальною комісією університету(надалі – Приймальна комісія) відповідно до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти у 2023 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 15 березня 2023 року № 276 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році», зареєстрованого у Міністерстві юстиції України за № 519/39575. Відповідно до Правил прийому у 2023 році (п.2.1.(ст. 3)) для здобуття вищої освіти приймаються: вступники на основі НРК6 або НРК7 – для здобуття ступеня магістра. Прийом на навчання проводиться на конкурсній пропозиції за спеціальностями (спеціалізаціями, предметними спеціальностями) відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти (ст. 4).В переліку спеціальностей, освітніх програм, нормативних термінів та вартості навчання для вступників 2023 року, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра https://www.chnu.edu.ua/media/yjlll4np/mag_2023.pdf (ст. 7) розкриті вступні випробування, вагові коефіцієнти: на бюджет (ЄВІ: тест загальної навчальної компетентності - 0,2; іноземна мова - 0,2; фаховий іспит - 0,6; мотиваційний лист); на контракт (мотиваційний лист). Правила є зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. На основі опитування здобувачів освіти у фокус-групах з'ясовано, що всі вступники ОП мали рівні права вступу на здобуття вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою регламентуються вимогами (<https://www.chnu.edu.ua/media/i44jgltx/pravyla-priyomuuniversytetu-2023-roku.pdf>) (лінк не коректний) <https://www.chnu.edu.ua/media/i44jgltx/pravyla-priyomu-universytetu-2023-roku.pdf>. Зі слів гаранта, під час зустрічі з ЕГ, на сайті Університету щорічно оновлюється інформація щодо правил прийому. Вченою радою ЧНУ затверджений перелік спеціальностей, освітніх програм, нормативних термінів навчання, інформація щодо підготовки до вступу (для здобуття ступеня магістра [//, \[https://www.chnu.edu.ua/media/yjlll4np/mag_2023.pdf\]\(https://www.chnu.edu.ua/media/yjlll4np/mag_2023.pdf\) , програми ЄВІ для здобуття ступеня магістра <https://www.chnu.edu.ua/abiturientu/vstup-do-mahistratury/pidhotovka-do-vstupu/yedyne-vstupne-vyprobuvannya/>, та програма фахового іспиту \[https://www.chnu.edu.ua/media/la2mw5iy/012_mag.pdf\]\(https://www.chnu.edu.ua/media/la2mw5iy/012_mag.pdf\) Згідно правил прийому до ЧНУ у 2023 р. для вступу на ОПП «Дошкільна освіта \(Психологія в закладах дошкільної освіти\)» конкурсний відбір здійснювався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання – єдиний вступний іспит \(ЄВІ\), фахового іспиту та розгляду мотиваційних листів. Для вступу на місця виключно за кошти фізичних або юридичних осіб, вступники на основі здобутого ступеня магістра \(освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста\) можуть за їхнім вибором або подати результат ЄВІ, або скласти відповідну співбесіду.](https://www.chnu.edu.ua/abiturientu/vstup-do-mahistratury/pidhotovka-do-vstupu)

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ з'ясувала, що питання визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО регулюють такі документи ЧНУ: «Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч. VII., пункт 7.14) ([https://www.chnu.edu.ua/media/zpaxloax/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho\[1\]protsesu.pdf](https://www.chnu.edu.ua/media/zpaxloax/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho[1]protsesu.pdf)) (лінк некоректний) <https://www.chnu.edu.ua/media/zpaxloax/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>, «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» ([https://www.chnu.edu.ua/media/bhwgmilb/polozhennia-pro\[1\]akademichnu-mobilnist.pdf](https://www.chnu.edu.ua/media/bhwgmilb/polozhennia-pro[1]akademichnu-mobilnist.pdf)) (лінк некоректний) (<https://www.chnu.edu.ua/media/bhwgmilb/polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist.pdf>), «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п.3.5 (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-navch-zdobuvachiv.pdf>)). Ці документи розміщені на офіційному сайті ЧНУ та доступні для всіх зацікавлених осіб/сторін. Під час зустрічей із учасниками освітнього процесу встановлено їх обізнаність з цими правилами, досвіду врахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти у магістрантів цієї ОП немає. ЕГ рекомендує популяризувати перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності студентів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, регулюються «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/zaufk41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>) та «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-navch-zdobuvachiv.pdf>) Зі слів гаранта на зустрічі з ЕГ, результати неформальної освіти на ОПП враховуються при поточному і підсумковому контролі (заліку, іспиту) за умови наявності у студента сертифікату/свідчення про результати неформальної/інформальної освіти. Зі слів НПП, відповідно викладач може зараховує додаткові бали до індивідуального рейтингу студента за умови, що прослухані курси відповідають змісту НД та послухані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» (рішення кафедри (протокол №1 від 27.08.20)) На зустрічі із здобувачами, ЕГ з'ясувала, що доступ до інформації щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normativni-dokumenty/>). Студентки О.Лук'ян, Н.Ровенко зазначили, що кількість зарахованих балів залежить від обсягу здобутих кредитів і отриманих результатів навчання, однак не більше ніж 20% (20 балів) від загальної кількості (100 балів за курс за системою ЄКТС). Так, наданий ОПП є зараховані результати неформальної освіти таких студентів: О.Лук'ян (свідчення № 89579817 від 04.10.2022; сертифікат №12090,05.05.22); Н.Ровенко (сертифікат ПК02136376/AB12.I/03/009029/23 від 06.04.23р.); О.Яворська (сертифікат ПК-02071240 №336/2020 від 29.10.20р.); С.Петей (сертифікат СТ №02125697/3800-22 від

26.08.22р., сертифікат від 24.01.21р., сертифікат від 08.07.22р., сертифікат від 03.04.20 р., свідоцтво СЕ №02125697/4375-21 від 15.04.21р., сертифікат); М.Косован (сертифікат № ВП01102021706) (<https://docs.google.com/document/d/1cYiQtqcq2m9GKCvj8KaUmPP4A5EggcT4kpHKtYailms/edit?usp=sharing>).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ЕГ зазначає, що правила прийому на навчання за ОП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, щорічно оновлюються та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО, враховують особливості програми (підкритерій 3.1, 3.2). Правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності регулюються низкою документів. Ці документи розміщені на офіційному сайті ЧНУ та доступні для всіх зацікавлених осіб/сторін. Під час зустрічей із учасниками освітнього процесу встановлено їх обізнаність з цими правилами, досвіду врахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти у магістрантів цієї ОП немає. ЕГ рекомендує популяризувати перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності студентів. Забезпечення права ЗО на перезарахування кредитів, отриманих під час неформальної освіти унормовується внутрішніми документами ЗВО. Вони детально окреслюють механізм дій студентів та НПП під час процедури перезарахування результатів навчання. На сторінці кафедри висвітлено такі результати участі ЗО у заходах неформальної освіти про що свідчать сертифікати здобувачів освіти. На даній ОП є зараховані результати неформальної освіти низки студентів (підкритерій 3.4).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Потребує популяризації механізм перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності студентів (підкритерій 3.3) За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: ЕГ рекомендує популяризувати механізм перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності студентів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ООП є чіткими, зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, є у вільному доступі для ЗО та враховують особливості програми. Визнання результатів навчання академічної мобільності регулюються низкою документів, однак на даній ОП таких практик не було, тому ЕГ рекомендує популяризувати механізм перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності студентів. ЧНУ, зокрема кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, визнає результати навчання, отримані у неформальній освіті, про що свідчать зустрічі ЕГ зі здобувачами освіти та їх сертифікати, які оприлюднено на сайті кафедри. Аналіз підкритеріїв 3.1, 3.2, 3.4 відповідають сильним сторонам Критерію 3, водночас популяризація механізму перезарахування результатів, отриманих під час академічної мобільності студентів (підкритерій 3.3) може бути активізована та результативна до наступного оновлення ОПП. Рівень відповідності критерію 3 - В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ було встановлено, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН. Регламентується їх комплекс «Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hikof>). Студентоцентрикований підхід унормовується «Положенням про порядок реалізації студентами Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<http://surl.li/jysgl>), «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hikko>). Відповідність методів навчання і викладання ПРН представлено у додатку до звіту про самооцінювання (табл. 3). Її наліз дозволяє визначити, що на ОП використовуються як традиційні методи (лекційні, семінарські заняття, самостійна робота, консультації) так і інноваційні: розв'язування педагогічних ситуацій, моделювання та аналіз занять, використання демонстраційного майданчика, виконання дослідницьких

завдань. Під час зустрічі з академічним персоналом було з'ясовано, що особливу увагу НПП приділяють інтерактивним методам навчання (тренінги, круглі столи, виконання міні-проектів, кейс-навчання). ЗО (Романюк Г.І., Лук'ян О.В., Кривко Т.П.) підтвердили, що залучаються до розв'язання різноманітних змодельованих проблемних ситуацій, які мають чітко виражене професійне спрямування. Методи навчання конкретизовані у силабусах ВК для студентів на загальноуніверситетському рівні (<http://surl.li/mdzot>), на рівні факультету педагогіки, психології та соціальної роботи (<http://surl.li/ibpqr>) та на рівні кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти (<http://surl.li/mdzo9>). Анкети для вибору навчальних дисциплін розміщено у вільному доступі на сайті кафедри (<http://surl.li/mdzpi>). Студентам надається право обирати тематику кваліфікаційної роботи, яка розміщена на сайті кафедри (<http://surl.li/mdzpl>). Тематика кваліфікаційних робіт, критерії їх оцінювання розробляються і затверджуються кафедрою. Розподіл обраних студентами тем кваліфікаційних робіт затверджується кафедрою (<http://surl.li/mdzkr>). За результатами зустрічей із стейкхолдерами відмічено, що здобувача вищої освіти в ЧНУ розглядають як суб'єкта із власними унікальними інтересами, потребами та досвідом, який спроможний бути автономним і відповідальним учасником освітнього процесу. Так, директорка ЗДО № 22 «Дивограй» А.Буга наголосила, що під час зустрічей зі стейкхолдерами обговорюються питання якості підготовки майбутнього фахівця, зокрема, увага приділяється організації освітнього процесу із врахуванням запитів та вимог студентів. ЗО освіти при зустрічі з експертами підтвердили про залучення їх до обговорення актуальних форм та методів навчання. Зі слів представників студентського самоврядування, всі студенти обізнані з можливостями внесення пропозицій щодо форм та методів навчання і викладання.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час зустрічей ЕГ з учасниками освітнього процесу було з'ясовано, що усім здобувачам освіти своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Методичні рекомендації до створення силабусів НД у ЧНУ розміщено на сайті (<http://surl.li/meagw>). Даний документ визначає характеристики структурних компонентів силабусів, порядок розробки, обговорення й затвердження силабусів із метою надання допомоги в організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти, зокрема, другого (магістерського) рівня вищої освіти в умовах реалізації технологій компетентнісного навчання. Силабуси освітніх компонентів ОПП та інформацію щодо оцінювання певних видів робіт в межах освітніх компонентів розміщено на сайті кафедри (<http://surl.li/meahu>). При інтерв'юванні здобувачів вищої освіти та викладачів ОП, було з'ясовано, що на початку кожного навчального року на своїх навчальних дисциплінах викладачі надають повну інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах навчальних дисциплін. При зустрічі з експертами студенти підтвердили обізнаність з критеріями оцінювання (Богуцька Д.А., Ровенко Н.Т., Романюк Г.І.). Було зазначено, що з інформацією щодо порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів їх ознайомлюють на першому занятті навчальної дисципліни та під час реалізації освітнього процесу (Костинська Х.С., Семенюк М.М., Щеголевата Ю.В.). Доступ до означеної інформації студенти, зі слів учасників фокус-груп, також отримують через електронну платформу Moodle, завдяки якій ознайомлюються із метою вивчення навчальної дисципліни, тематикою лекційних і семінарських занять, рекомендованою літературою, конспектами лекцій, а також засобами контролю (питання рубіжного та підсумкового контролю, тестові завдання) тощо (<http://surl.li/meaid>). Як зазначила здобувачка вищої освіти Романюк Г.І., за допомогою особистого електронного кабінету на платформі Moodle студенти мають змогу отримати інформацію про: освітню програму, робочі програми дисциплін, лекційні курси, методичні розробки для практичних занять і самостійної роботи. Також є можливість дистанційно отримати консультації викладача та обрати бази практики. Інформування здобувачів вищої освіти щодо змісту освітніх компонентів відбувається вчасно, є доступним і зрозумілим. На сайті кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти оприлюднено робочі програми виробничих практик (<http://surl.li/meaps>). Однак, рекомендована у програмах практик література потребує оновлення (зокрема, нормативні документи Міністерства освіти і науки України та рекомендовані освітні програми) (<http://surl.li/meaqs>, <http://surl.li/meaqx>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації освітньої програми ЗВО забезпечує поєднання навчання та досліджень відповідно до заявленого рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП. Так, досягненню основної мети сприяє залучення здобувачів вищої освіти до реалізації наукової теми кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти «Професійна підготовка педагогічних кадрів закладів дошкільної освіти в контексті євроінтеграційних процесів». Тематика магістерських робіт відповідає тематиці кафедри та пов'язується з практичними потребами спеціальності 012 Дошкільна освіта. На сайті кафедри оприлюднено орієнтовну тематику магістерських робіт (<http://surl.li/mdzpl>), у вільному доступі розміщено методичні рекомендації до написання кваліфікаційних робіт (<http://surl.li/meaui>). У ході зустрічі з ЕГ здобувачі освіти розповіли, що приймають участь у засіданнях наукового гуртка «Проблеми виховання у сучасному дошкільлі: студії» (<http://surl.li/meave>), який створений на кафедрі з метою організації наукової діяльності студентів, залучення їх до виконання науково-дослідних робіт, розвитку наукового мислення і творчого підходу до вирішення теоретичних і прикладних проблем. Як зазначили під час інтерв'ювання здобувачі вищої освіти Щеголевата Ю. та Лук'яно., серед основних завдань наукового гуртка – накопичення досвіду проведення наукових досліджень та впровадження їх у практику. За підсумками навчального року результати

діяльності студентського наукового гуртка заслуховуються та обговорюються на засіданнях кафедри, звіт про науково-дослідну роботу та інноваційну діяльність студентів у відповідному навчальному році розміщується у відкритому доступі на сайті кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти (<http://surl.li/mebii>). Також на сайті кафедри оприлюднено актуальні результати науково-дослідної діяльності студентів (<http://surl.li/meaxr>). Так, наприклад, наукові публікації здобувачів вищої освіти, зокрема, другого (магістерського) рівня вищої освіти (Крук А., Лупу О., Лук'ян О., Щеголеватой Ю. та ін.) представлено у «Тезах доповідей студентської наукової конференції Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича «Актуальні проблеми сучасної дошкільної освіти» 25–27 квітня 2023 року» (<http://surl.li/mebvm>). 21-22 листопада 2022 року студенти спеціальності «Дошкільна освіта» у змішаному форматі взяли участь у «Студентській конференції з проведення досліджень у педагогіці та психології» на базі Сучавського університету «Штефан чел Маре» (м. Сучава, Румунія) (<http://surl.li/mebwe>). Під час зустрічі з експертами учасники освітнього процесу підтвердили, що приймають активну участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт. Зокрема, магістрантка Щеголеватая Ю.В. була переможцем I туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності «Дошкільна освіта», який відбувся 13-17 березня 2023 року на факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи ЧНУ (<http://surl.li/mebww>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hikof>), викладачі кафедри оновлюють зміст НД на початку навчального року, зміни до яких обговорюються та затверджуються на засіданні кафедри з урахуванням діючого Стандарту та пропозицій стейкхолдерів. Підтвердження проведення таких зустрічей отримано під час інтерв'ювання роботодавців, а також відкритої зустрічі, на якій були присутні зовнішні стейкхолдери – НПП інших ЗВО. Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями (Квасецька М., Шандро М., Стефанчук О., Буга А., Мотрук Н., Гаврилова Л.) зазначили, що беруть активну участь у перегляді ОП задля впровадження сучасних практик в галузі; оновлення змісту освіти відбувається відповідно до результатів моніторингу якості провадження освітньої діяльності в університеті (<http://surl.li/mbzkn>), результатів студентського анкетування (<http://surl.li/mecdh>). Адміністрація університету та НПП кафедри зазначили, що сучасні практики впроваджуються на основі набутого досвіду під час проходження стажування (у тому числі й закордонного), що підтверджується відповідними документами, розміщеними на сайті кафедри (<http://surl.li/mecge>); участі НПП у міжнародних конференціях, круглих столах з міжнародною участю, спільних проектах тощо (<http://surl.li/mecgv>). На зустрічі з експертами НПП зазначили, що є активними учасниками наукових семінарів, результати яких обговорюються та вносяться відповідні зміни в ОК (<http://surl.li/mechf>). Питання щодо удосконалення змісту освіти обговорюються на науково-практичних заходах з представниками роботодавців (<http://surl.li/mechm>), зокрема, круглих столів з міжнародною участю (<http://surl.li/mechw>). Відповідно до ознайомих матеріалів, експерти підтверджують факти щодо проходження НПП стажування, підвищення кваліфікації, участі в наукових заходах, що вказані ЗВО в самоаналізі. Зі слів керівника Центру забезпечення якості вищої освіти Іванчук М., ОК оновлюються кожного року. Гарант програми підтвердила, що на засіданнях кафедри розглядаються питання щодо оновлення та затвердження ОК (Протокол № 1 від 29.08.2023) (<http://surl.li/mecls>). Також НПП мають наукові доробки у сфері педагогіки, що підтверджують опубліковані та розміщені на сайті кафедри монографії (<http://surl.li/mdeeo>). Однак, при аналізі силабусів НД, які належать до вибіркового компонентів, виявлено, що у низки викладачів в рекомендованій літературі застосовано застарілі джерела (зокрема, в силабусі навчальної дисципліни «Моніторинг якості дошкільної освіти» серед рекомендованих джерел зазначаються нормативні документи, що втратили чинність (<http://surl.li/mecmm>). Варто також звернути увагу на оновлення рекомендованих інтернет-ресурсів, зокрема, посилання на колекцію електронних книг (<http://vognutyi.ru/lib/>) у силабусах ВК «Менеджмент в галузі дошкільної освіти» (<http://surl.li/mecmx>) та «Організація просвітницької та науково-експериментальної діяльності закладу дошкільної освіти» (<http://surl.li/mecnc>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО координується Відділом міжнародних зв'язків ЧНУ (<http://surl.li/lysti>) та реалізується відповідно до Стратегії інтернаціоналізації ЧНУ (<http://surl.li/hikkt>), Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів вищої освіти ЧНУ (<http://surl.li/hikko>). На зустрічі з адміністрацією ЗВО та гарантом ЕГ було з'ясовано, що представники кафедри залучені до співпраці з іноземними партнерами (у червні 2023 року НПП Журат Ю. в рамках програми Erasmus+ «Мобільність персоналу для навчання та підвищення кваліфікації», пройшла стажування в університеті «Костянтин Бранкуша» у м. Тиргу-Жіу (Румунія) (<http://surl.li/mecza>)). 7 березня 2023 р. у рамках стажування (Erasmus+ Programme KA 107) на базі Інституту педагогіки дошкільної та початкової освіти ПУ імені Комісії народної освіти у Кракові (Польща) проф.Олійник М. було проведено лекцію для студентів спеціальності «Дошкільна освіта» на тему: «Професійне вигорання вихователів ЗДО» (<http://surl.li/mecyj>). Під час зустрічі з ЕГ, ЗО та академічний персонал кафедри підтвердили участь у програмах міжнародної академічної мобільності. Серед таких заходів, зокрема, «Зустріч з колядою» 19.01.2023 р. на кафедрі педагогіки університету імені Яна Кохановського в Кельце (Польща) (<http://surl.li/mecya>). Представники студентського самоврядування на зустрічі з ЕГ зазначили, що у межах угоди про співпрацю та партнерство між ЧНУ та Фондацією PORTA VITAE студенти проходять педагогічну практику в спеціальному ЗДО у м. Пйотрикув Трибунальський (Польща) (<http://surl.li/mecxp>). Активну участь НПП кафедри та ЗО приймають у

міжнародних конференціях, семінарах. Так, 5.10.2022 р. представники кафедри взяли участь у Міжнародній конференції «Актуальні виклики в освіті – тенденції та прагнення» у м. Сучава, Румунія (<http://surl.li/mecxe>), 21-22.11. 2022 р. студенти виступили з доповідями на «Студентській конференції з проведення досліджень у педагогіці та психології» на базі Сучавського університету «Штефан чел Маре» (<http://surl.li/mebwe>), 31.05. 2022 р. на базі навчально-наукової лабораторії кафедри ЧНУ проведено круглий стіл з міжнародною участю «Особливості організації освітнього процесу для дітей з ООП у закладах освіти Румунії» (<http://surl.li/mecwr>). 22.11 2019 р. викладачі та студенти долучились до Міжнародної науково-практичної конференції «Соціальне партнерство та міжвідомча взаємодія у вирішенні актуальних проблем інклюзії» (<http://surl.li/mecvs>). 25-29.11 2019 р. викладачі кафедри пройшли стажування на базі Повітового центру ресурсів та освітньої допомоги у м. Сучава (Румунія), під час якого взяли участь у методичному семінарі на тему «Building Inclusive and Democratic School Culture» (<http://surl.li/mecvl>). Під час експертизи було підтверджено факт, що викладачі кафедри мають високий рівень публікаційної активності, зокрема, у наукових виданнях, що належать до наукометричних баз «Scopus», «Web of Science» та інших міжнародних баз даних (<http://surl.li/mecve>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

В ЗВО дотримуються принципів академічної свободи для викладачів, зокрема даючи їм вільний вибір у виборі методів викладання та змістовного наповнення ОК. В освітньому процесі застосовуються традиційні та інтерактивні методи навчання й викладання. Принципи академічної свободи здобувачів вищої освіти реалізуються, зокрема, через вільний вибір тем магістерських робіт, форм і методів навчання. ЧНУ надає для учасників освітнього процесу доступ до міжнародних науково-інформаційних ресурсів, інформує про міжнародні грантові програми. До проведення гостьових лекцій, які організуються на постійній партнерській основі, залучаються іноземні фахівці, що сприяє досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН. ЗВО забезпечує поєднання навчання та дослідження під час реалізації освітньої програми. Під час освітнього процесу для набуття практичних навичок використовуються бази профільних закладів дошкільної освіти, у тому числі науково-методичну роботу кафедри забезпечує навчально-наукова лабораторія «Інноваційні технології дошкільної, спеціальної та інклюзивної освіти». Здобувачі вищої освіти приймають участь у роботі наукового гуртка «Проблеми виховання у сучасному дошкільлі: студії» на базі кафедри, удосконалюють фахові компетентності та займаються науково-дослідною роботою шляхом участі у науково-практичних конференціях, круглих столах. Процеси інтернаціоналізації відповідають сучасним вимогам організації освітнього процесу ЗВО. НПП приймають активну участь у міжнародних проектах, стажуванні та викладанні на базі іноземних університетів-партнерів. Високий рівень наукової активності викладачів кафедри підтверджується актуальними публікаціями у наукових виданнях, що належать до міжнародних наукометричних баз даних.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Потребує оновлення рекомендована в програмах практик і силабусах вибіркової дисципліни література та електронні інформаційні ресурси. Посилання на електронні сторінки та документи некоректно відображаються. Здобувачі вищої освіти недостатньо обізнані з інформаційними ресурсами ЧНУ. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Упродовж 2023-2024 н.р. оновити силабуси навчальних дисциплін, звернувши особливу увагу на рекомендовані студентам нормативні документи та літературні джерела. 2. Привести у відповідність посилання на електронні сторінки та нормативно-правові документи на сайтах університету, факультету та кафедри, що стосуються навчання і викладання за освітньою програмою (до грудня 2023 року). 3. Забезпечити вільний доступ учасників освітнього процесу до інформаційних ресурсів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)» та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному Критерію 4. Дана освітня програма започаткована на хорошій базі спеціальності 012 Дошкільна освіта, за якою випускова кафедра готувала фахівців впродовж багатьох років, а відтак, працювала цікавими методичними прийомами та форми викладання. ЕГ зробила висновок, що ОП має повну відповідність за підкритеріями 4.1., 4.3., 4.5., адже форми і методи навчання й викладання відповідають цілям і програмним результатам навчання та сприяють їх досягненню, відповідають студентоцентрованому підходу та принципам академічної свободи; учасники освітнього процесу вчасно отримують необхідну інформацію, яка є доступною і зрозумілою; здобувачі вищої освіти поєднують навчання і дослідження під час реалізації ОП; НПП мають високий рівень наукової активності, академічно мобільні, постійно підвищують професійну кваліфікацію через низку закордонних наукових стажувань, науково-практичних заходів, результати яких реалізуються в освітньому процесі.

Водночас, за підкритеріями 4.2. та 4.4. ОП має часткову відповідність, тому що потребує удосконалення процедура оновлення ОК, осучаснення навчально-методичних матеріалів та ознайомлення здобувачів вищої освіти з інформаційними ресурсами ЗВО. Однак, на думку ЕГ, ці недоліки є несуттєвими і можуть бути швидко виправлені. Тому ЕГ вважає, що критерій 4 цілком відповідає рівню відповідності В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Контрольні заходи та критерії оцінювання в ЧНУ є прозорими та зрозумілими й забезпечується низкою нормативно-правовими документами, які розміщені у відкритому доступі на веб-сайті університету, зокрема: «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича» (<http://surl.li/hikof>), «Положенням про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ ім. Ю.Федьковича» (<http://surl.li/hikzd>). За результатами зустрічі зі здобувачами освіти ЕГ було з'ясовано, що ознайомитись із формами контролю й критеріями оцінювання студенти можуть завдяки відкритому доступу до силабусів (<http://surl.li/meahu>). Окрім цього, зі слів студентів (Кривко Т.), критерії оцінювання повідомляються на першому занятті НД, а також перед заліками та іспитами. Студенти підтвердили факт запровадження рейтингової системи оцінювання, що будується на умовах академічної доброчесності та прозорості й запевнили в об'єктивності оцінювання екзаменаторами; зарахування додаткових балів у якості визнання результатів неформальної освіти, що регламентовано «Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у системі формальної освіти)» (зі змінами) (<http://surl.li/kbbpn>). Зокрема, студенти зазначили, що за результатами набуття неформальної освіти, підтвердженими відповідними сертифікатами, студентам зараховуються додаткові бали (Романюк Г.І.) – до 20% оцінки (Лук'ян О.В.); у рамках моніторингу якості проводиться ректорський контроль у формі комплексних тестових завдань. За організацію та проведення моніторингу в університеті відповідає Центр забезпечення якості вищої освіти (<http://surl.li/jdget>). Опитування студентів охоплює питання організації й вдосконалення освітнього процесу. Як було зазначено керівником Центру забезпечення якості вищої освіти Іванчук М., результати моніторингу аналізуються, обговорюються на засіданнях Вчених рад факультетів, науково-методичної та Вченої ради Університету. На сайті факультету оприлюднено результати вивчення думки здобувачів вищої освіти спеціальності «Дошкільна освіта» щодо удосконалення організації освітнього процесу та забезпечення якості підготовки майбутніх фахівців (<http://surl.li/meebj>). На сайті університету розміщено «Результати опитування здобувачів освіти» (<http://surl.li/mecdh>). У даному опитуванні (анкетуванні) прийняло участь 6 респондентів (75%) денної форми навчання. Однак, недостатньо коректним є розрахунок відсотків у відповідях (наприклад, пит. 3). Також на сайті в розділі «Результати комплексного моніторингу якості провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців (підрозділ «Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи», вивчення думки професорсько-викладацького складу) представлено невідповідну інформацію (<http://surl.li/meeby>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта (01 Освіта/Педагогіка) за другим (магістерським) рівнем вищої освіти затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 29.04.2020 р. № 572. Стандарт регламентує форми атестації здобувачів вищої освіти та вимоги до них. За ОП визначено форму державної атестації здобувачів вищої освіти – захист кваліфікаційної роботи, що відображає суть ОП «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)» та відповідає вимогам стандарту вищої освіти. Зі слів Гаранта ОП, доцільність даної форми державної атестації є обґрунтованою. Діяльність екзаменаційної комісії ЧНУ регламентована «Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та організацію роботи Екзаменаційної комісії в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/djcdodmf/polozhennia-pro-atestatsiiu-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf>). Під час зустрічі ЕГ зі стейкхолдерами, в.о. завідувачки дошкільного відділення Педагогічного фахового коледжу ЧНУ імені Юрія Федьковича Мотрук Н.М. зауважила, що, відповідно до визначених норм регламентуючих документів, представники роботодавців, зокрема, викладачі Циклової комісії педагогіки, психології та фахових дошкільних методик Педагогічного фахового коледжу ЧНУ імені Юрія Федьковича (серед них – викладачі-методисти, відмінники освіти України, спеціалісти вищої категорії) входять до складу Екзаменаційної комісії. Це, на думку учасників освітнього процесу, сприяє встановленню досягнення програмних результатів навчання. На зустрічі з ЕГ випускники ОП (Ровенко Н.Т., Кривко Т.П.) підтвердили, що випускні кваліфікаційні роботи подаються студентами у визначений термін на випускову кафедру, але не пізніше, ніж за два тижні до дня захисту в Екзаменаційній комісії.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Процедура проведення контрольних заходів регулюється «Положенням про організацію освітнього процесу в ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hikof>). Нормативний документ ЗВО «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/mcwvi>) регламентує вимоги до організації і проведення поточного, семестрового контролю та систему оцінювання результатів навчання здобувачів усіх рівнів вищої освіти. На сайті кафедри висвітлено силабуси, у яких визначено форми, зміст контрольних заходів, критерії оцінювання навчальних досягнень студентів та їх періодичність (<http://surl.li/meahu>). Здобувачі вищої освіти (Романюк Г., Кривко О., Лук'ян О.) на зустрічі з ЕГ підтвердили, що на вступних заняттях при вивченні конкретної НД подається доступна інформація та роз'яснення щодо форм, методів, видів контролю. Графіки підсумкового контролю з ОК оприлюднюються на сайті факультету (<http://surl.li/meevp>). З метою забезпечення об'єктивності оцінювання ЗВО практикує залучення зовнішніх екзаменаторів, що передбачено нормативними документами (<http://surl.li/mdfif>) та було підтверджено представником роботодавців під час зустрічі з ЕГ (Мотрук Н.). В університеті також розроблено документи, які детально регламентують процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження: «Положення про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/hilbh>); «Положення про апеляцію на результати підсумкового семестрового контролю знань студентів ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/lhwgn>). Під час інтерв'ювання ЗО, ЕГ було з'ясовано, що випадків виникнення конфліктних ситуацій з причини оскарження результатів контрольних заходів та повторного проходження курсів дисциплін на даній ОП також не було. Оприлюднені документи повною мірою висвітлюють правила, що забезпечують об'єктивність екзаменаторів. У процесі спілкування із представниками студентського самоврядування ЗВО (Капаці А., Онофрейчук О., Дручук Г., Григолінською Т., Головатим М., Ткачук А., Медицькою Х.) встановлено, що в університеті розроблено чіткий та зрозумілий механізм звернень здобувачів освіти у випадку виникнення конфлікту інтересів. Зокрема, представники студентського самоврядування підтвердили, що на факультеті встановлено скриньку довіри для анонімних повідомлень, відкрито електронну пошту. На кафедрі педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти у загальному доступі є скринька зауважень і пропозицій, до якої можуть звернутися студенти (<http://surl.li/mdeeu>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ЧНУ визначають такі нормативні документи, як: «Правила академічної доброчесності у ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/klphj>), «Етичний кодекс ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/klphb>), «Положення про виявлення та запобігання академічному плагіату у ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<http://surl.li/klpho>). Під час зустрічі з керівником та менеджментом перший проректор ЧНУ Балух В. зазначив, що університет є учасником проекту AcademIQ «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», здійснюваного Американськими радами з міжнародної освіти. Учасники освітнього процесу підтвердили, що на рівні університету проводиться перевірка наявності академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів освіти та науково-методичних публікаціях викладачів. Як зазначили здобувачі вищої освіти (Романюк Г., Щеголева Ю.), вони отримують сформований системою Unicheck розгорнутий звіт на електронну пошту. На кафедрі призначена відповідальна особа (доц. Кузнецова К.), яка здійснює технічну перевірку наукових робіт у співпраці з адміністратором системи Unicheck ЧНУ. НД «Методологія та організація наукових досліджень» включає питання з академічної доброчесності (Тема 3: «Правові засади науково-дослідної роботи. Академічна доброчесність») (<http://surl.li/mefns>). Як зазначили представники керівництва ЧНУ та допоміжних підрозділів, на рівні університету створені та діють Комісії з етики й академічної доброчесності, до складу яких входять викладачі та здобувачі вищої освіти (<http://surl.li/hilgl>). До їх повноважень відносяться: популяризації академічної доброчесності, розгляд заяв про порушення академічної доброчесності, здійснення контролю за дотриманням принципів академічної доброчесності викладачами і здобувачами освіти. Питання дотримання академічної доброчесності також розглядаються на Вченій раді ЧНУ, Вченої ради факультету (Протокол № 9 від 31.03.21 р., <http://surl.li/mefos>). Результати соціологічних досліджень «Викладач очима студентів» висвітлено на сайті університету <http://surl.li/leeku>). Учасники зустрічей з ЕГ (НПП, здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування) наголосили, що фактів порушення академічної доброчесності на даній ОП не зафіксовано. Однак, всі учасники освітнього процесу ознайомлені з реакцією ЗВО на порушення академічної доброчесності (зокрема, низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти є підставою для недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або отримання нового варіанта завдання, а виявлення непоодиноких випадків плагіату в роботах науково-педагогічних працівників університету має бути враховано при продовженні дії контракту).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильною стороною ОП є нормативна врегульованість усіх аспектів освітнього процесу, що стосуються контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічної доброчесності. Система контрольних заходів, методи оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти та політика академічної доброчесності прописана у документах (Положеннях) ЗВО. Інформування студентів щодо контрольних заходів по кожній дисципліні та критерії оцінювання налагоджено належним чином. Критерії оцінювання результатів академічної успішності чітко прописані в силабусах навчальних дисциплін й оприлюднюються у відкритому доступі. Така робота відбувається на вступних лекціях з ОК та індивідуальних консультаціях з викладачами (інформацію розміщено на сайті кафедри). Форми атестації здобувачів вищої освіти є достатньо диференційованими. Унормовано питання визнання результатів неформальної освіти. Наявний механізм врегулювання конфліктних ситуацій. Усі заходи із протидії порушення принципів академічної доброчесності є системними, що підкреслює активну позицію ЧНУ в процесі формування внутрішньої культури якості. Використовуються сучасні технологічні інструменти, зокрема, запроваджено безкоштовну програму антиплагіату (Unicheck). Учасники освітнього процесу ознайомлені з Кодексом академічної доброчесності. Кваліфікаційні роботи студентів розміщуються в інституційному репозитарії відкритого доступу представників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (ARCher).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Оприлюднені результати опитування здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)» за спеціальністю 012 Дошкільна освіта охоплюють недостатню частку студентів, не включають питання щодо дотримання та популяризації академічної доброчесності. Підсумки соціологічного дослідження «Викладач очима студентів» за 2022-2023 н.р. не оприлюднено. Посилання на електронні сторінки та висвітлені результати моніторингових досліджень якості провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців некоректно відображаються. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. При проведенні моніторингових досліджень у 2023-2024 н.р. щодо внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти розширити вибірку респондентів, зокрема, залучати до опитувань здобувачів вищої освіти заочної форми навчання. В анкеті для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти якості змісту та реалізації ОПП додати питання щодо дотримання норм та принципів академічної доброчесності. 2. Оприлюднювати актуальну інформацію щодо стану та динаміки якості надання освітніх послуг в університеті. 3. Привести у відповідність висвітлені результати комплексного моніторингу якості провадження освітньої діяльності з підготовки фахівців (до грудня 2023 року).

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)» та освітня діяльність за цією програмою має значний рівень узгодженості із характеристиками Критерію 5. ЕГ підтверджує, що загалом за підкритеріями 5.1., 5.2., 5.3. ОП має повну відповідність, адже розроблено чітку, послідовну систему контрольних заходів оцінювання здобувачів вищої освіти. У ЗВО наявні політика, стандарти та впроваджуються процедури дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу. Водночас, за підкритерієм 5.4. ОП має часткову відповідність, тому що потребує удосконалення процедура опитування учасників освітнього процесу та оприлюднення інформації щодо якості змісту та реалізації ОП (зокрема, дотримання норм та принципів академічної доброчесності). Проте, вважаємо, що окремі слабкі сторони, що спостерігаються по даному підкритерію, можуть бути швидко усунені. Виходячи із наданого обґрунтування, Критерій 5 відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

За результатом аналізу відомостей про якісний склад групи забезпечення ОП з'ясовано, що НПП мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації, що постійно підвищується (<http://surl.li/mdeeu>). Процедура добору викладачів за ОК у цілому забезпечує досягнення визначених ОП цілей та ПРН (табл. 2). Так, ОК 2 «Основи корекційної і розвивальної роботи ...» та ОК 7 «Актуальні проблеми дошкільної та інклюзивної освіти» забезпечує д-р пед. наук, проф. Олійник М. (спеціальність згідно з документом про вищу освіту); ОК 3 «Теоретичні основи змісту й організації ...» та ОК 6 «Психолого-педагогічна діагностика та консультування в освіті» – канд. пед. наук, доц. Комісарик М. (Педагогіка і психологія дошкільна); ОК 4 «Професійна діяльність психолога...» та ОК 5 «Сучасні психолого-педагогічні технології...» – канд. психол. наук Палагнюк О. (Дефектологія. Олігофренопедагогіка і Психологія. Практична психологія); ОК 1 «Методологія та організація наукових...» – канд. психол. наук, доц.

Колтунович Т. (Дошкільне виховання; наукова спеціальність 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія). За слів Гаранта, понад 75% професорсько-викладацького складу, які залучаються до реалізації ОП, мають наукові ступені за спеціальністю, а також практичний досвід роботи за відповідною спеціальністю (зокрема, Палагнюк О.). Науково-дослідницька діяльність НПП співпадає з тематикою ОК. Стажування відбувається відповідно до затвердженого плану (<http://surl.li/mdhgm>). Наукова активність викладачів підтверджується публікаціями у вітчизняних фахових виданнях та у зарубіжних наукових виданнях (Scopus Web of Science, Index Copernicus тощо). Монографії (<http://surl.li/mdeeo>), підручники, навчально-методичні посібники та матеріали міжнародних і всеукраїнських конференцій, симпозіумів, форумів (<http://surl.li/mdeew>) відповідають змісту забезпечуваного ОК. Більшість НПП мають сертифікат В2 з іноземної мови. Під час зустрічі з керівництвом ЗВО було підтверджено, що добір НПП для викладання ОК, враховуючи загальну стратегію розвитку даної ОП, був умотивований відповідністю професіоналізму викладачів. При цьому, за словами першого проректора ЗВО Балуха В., враховувалась відповідність п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, (зокрема, проф. Олійник М. – 10 п. відповідності, доц. Колтунович Т. – 8, Палагнюк О. – 7, доц. Комісарик М. – 5), що підтверджує наявність публікацій та методичного забезпечення за профілем НД. Однак, у розкладі навчальних занять на I семестр 2023-2024 н.р. зазначено, що, окрім НПП групи забезпечення, до реалізації освітнього процесу на ОП долучені (проводять семінарські заняття) викладачі: канд. філол. наук, доц. Костик Л. (ОК 5), асистенти кафедри Кушнірик Р. (ОК 2), Рудницька-Юрійчук І. (ОК 3 та ОК 7), Зубрицька А. (ОК 4) (<http://surl.li/mdoli>). Проте, академічна (професійна) кваліфікація викладачів, у поодиноких випадках, не відповідає ОК (зокрема, асистента кафедри Зубрицької А.).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору викладачів ЧНУ регламентується «Положенням про проведення конкурсу на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників» (<http://surl.li/kpvyn>). Інформація щодо наявності вакансій розміщується у відкритому доступі на веб-сайті університету, вимоги до претендентів на посади оприлюднено (<http://surl.li/meikk>), тому вказуємо на факт прозорості та відкритості. Представники академічного персоналу кафедри (Комісарик М.І., Колтунович Т.А., Палагнюк О.В., Перепелюк І.Р., Журат Ю.В., Танявська Я.А., Кузнецова К.С., Вереха Х.І., Рудницька-Юрійчук І.Р., Костик Л.Б.) під час зустрічі підтвердили, що ознайомлені з процедурами конкурсного добору на заміщення вакантних посад. Зі слів Гаранта ОП, конкурсний добір, згідно Положення, здійснюється на засадах відкритості, гласності, законності, об'єктивності, прозорості, неупередженого ставлення до кандидатів та спрямовані на відбір НПП, які професійно, на високому рівні здатні забезпечити якість підготовки здобувачів вищої освіти на ОП. Під час зустрічі з керівником та менеджментом ЗВО, першим проректором ЧНУ Балухом В.О. було наголошено, що з метою організації конкурсного добору НПП у ЧНУ створено постійно діючу комісію на рівні університету, яка здійснює аналіз наявності у претендентів відповідної кваліфікації, наукового, методичного рівнів, професійного досвіду та стажування. До уваги береться: виконання ліцензійних вимог до рівня наукової і професійної активності, постійне підвищення науково-професійного рівня та педагогічної майстерності, відповідність академічної та професійної кваліфікації освітнім компонентам ОПП тощо. Декан факультету педагогіки, психології та соціальної роботи Федірчик Т. звернула увагу на рівень професіоналізму викладачів кафедри дошкільної педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти – за останні 5 років було захищено 6 кандидатських дисертацій, 3 НПП здобули вчене звання доцента, поданий рапорт на оголошення конкурсу на доцента кафедри.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЧНУ системно та повнонагомо залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу з освітньої програми «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)». Зокрема, при зустрічі зі стейкхолдерами: директоркою ЗДО № 22 «Дивограй» Бугою А.О., директоркою ЗДО № 52 «Веселі стежинки» Атаманюк Л.Я., директоркою ЗДО № 54 «Зернятко» Стефанчук О.В., директоркою ЗДО № 28 «СвітЛичка» Шандро М.М., директоркою ЗДО № 33 «Оселя талановитих» Квасецькою М.В., в.о. завідувачки дошкільного відділення Педагогічного фахового коледжу ЧНУ імені Юрія Федьковича Мотрук Н.М., консультанткою КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Чернівецької міської ради Чобанюк Л.Д. та головною спеціалісткою відділу дошкільної освіти управління освіти Чернівецької міської ради Гавриловою Л.М. було встановлено, що усі зазначені організації приймають участь в реалізації освітнього процесу на основі «Договору про співпрацю між Чернівецьким національним університетом імені Юрія Федьковича та управлінням освіти Чернівецької міської ради» (<http://surl.li/mejdo>), є базами проведення професійно-орієнтованої практики студентів за освітньою програмою «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)». Як зазначили стейкхолдери під час зустрічі (Шандро М.М., Мотрук Н.М., Стефанчук О.В.), на кафедрі педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти систематично проводяться різноманітні спільні заходи науково-практичного та методично-прикладного спрямування. Так, наприклад, Квасецька М.В. зауважила, що на базі ЗДО № 33 «Оселя талановитих» за ініціативи кафедри 20.01.2020 р. відбувся круглий стіл з міжнародною участю «Розширюємо партнерство» (<http://surl.li/mejkd>). Гаврилова Л.М. наголосила на актуальності питань, пов'язаних із прийняттям нових професійних стандартів вихователя закладу дошкільної освіти та керівника (директора закладу дошкільної освіти). Відповідно, враховуючи потреби галузі, 17.11.2021 р. на кафедрі педагогіки та психології дошкільної та спеціальної освіти факультету педагогіки, психології та соціальної роботи відбувся круглий стіл з міжнародною участю «Професійний стандарт за професією «Вихователь закладу дошкільної освіти» та ОПП «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)» (<http://surl.li/mechw>). Присутні на зустрічі з ЕГ працедавці (Буга А.О.,

Чобанюк Л.Д., Атаманюк Л.Я.) підтвердили, що з ними консультувалися під час розробки освітньої програми, а також вони активно залучаються до організації та реалізації освітнього процесу.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічі зі стейкхолдерами було підтверджено, що до реалізації освітнього процесу заклад вищої освіти систематично залучає професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців. Зокрема, 11 травня 2023 року кафедрою було проведено навчально-методичний семінар «Обговорення впровадження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти». Учасники зустрічі також підтвердили, що для здобувачів вищої освіти систематично організовуються зустрічі з гостьовими лекторами, зокрема, з 30 вересня по 06 жовтня 2020 року проведено низку міжвузівських семінарів «Навчаємось разом» (проф. О. Янкович, ТНПУ імені Володимира Гнатюка) (<http://preschool.cv.ua/2020/10/06/навчаємось-разом-чернівці-тернопіль>); 01 червня 2022 року організовано лекцію гостьового лектора «Фольклор та танець як засіб терапії» (проф. М. Ставяк-Ососінська, Університет Яна Кохановського в Кельце, Польща) (<http://preschool.cv.ua/2022/06/01/01-06-2022-2/>); 17 листопада 2022 року відбулась лекція гостьового лектора «Соціально-емоційне навчання: шляхи розвитку компетенцій» (доц. А.- А. Коломейські, Сучавський університет «Штефан чел Марє», Румунія); 18 квітня 2023 року – лекція гостьового лектора «Сексуальне виховання дітей дошкільного віку» (проф. Б.Земба-Колодзій, Державна Вища Професійна школа імені Станіслава Тарновського у Тарнобжегу, Польща) (<http://preschool.cv.ua/2021/11/17/17-11-2021-2/>); 05 квітня 2023 року – онлайнлекція з елементами тренінгу «Духовність жінки у сучасному світі» (А. Головіна, психолог, гештальт-терапевт) (<http://preschool.cv.ua/2023/04/05/05-04-2023/>); 10 травня 2023 року, у рамках діяльності Асоціації випускників, проведено зустріч із керівницею гуртка зображувальної діяльності закладу дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу № 33 «Оселя талановитих», педагогом дитячого освітнього клубу «Апельсин» І. Романюк «День кар'єри. Школа успішного випускника» (<http://preschool.cv.ua/2023/05/10/10-05-2023/>) тощо.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті наявне Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/media/vtspf2tp/polozhennia-pro-pidvyshchennia-kvalifikatsii-npp.pdf>). Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів шляхом організації проходження ними курсів підвищення кваліфікації та стажування на підставі укладених угод між ЧНУ та вітчизняними ЗВО, науково-дослідними установами НАПН України (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/zahalni-vidomosti/partnery/>) і зарубіжними партнерами (<https://www.chnu.edu.ua/mizhnarodna-diialnist/zakordonnipartnery/>). Гарант ОП зазначила, що, результати неформальної та (або) інформальної освіти викладачів за наявності сертифіката, зараховуються як підвищення кваліфікації. Під час зустрічі з ЕГ, керівник Центру забезпечення якості вищої освіти Іванчук М. звернула увагу на актуальність організованого керівництвом ЗВО сертифікованого навчання для працівників університету з використання в освітньому процесі системи дистанційного навчання Moodle. На сайті кафедри висвітлено Угоди про міжнародну співпрацю із закладами освіти та організаціями: Університетом Яна Кохановського в Кельце (м. Кельце, Республіка Польща) (<https://drive.google.com/file/d/1NywqDp-6jfg1Y49nQJV6pF8WvH-Jv2bf/view>), факультетом навчання та виховання Сучавського університету Штефана чел Марє (м. Сучава, Румунія), Телавським державним університетом імені Якоба Гогешвілі (<https://drive.google.com/file/d/1FkK87vuxuByYNEFASz8MIuhhKMNYJQIB/view>), Педагогічним університетом Каринтії – Університетом імені Віктора Франкла (м. Клагенфурт, Австрія) (<https://drive.google.com/file/d/1aqXTWzMxs56bDUxvviOl35RWxwiBwiOX/view>), Комплексом-школою та дитячим садком в Нвому Сіоле (м. Новий Сіоле, Польща) (<https://drive.google.com/file/d/1v1a1duSbwAnn8mvhZwHcOvgtLhJ4GVXJ/view>), Будинком учителя «Георг Тофан» (м. Сучава, Румунія) (<https://drive.google.com/file/d/1dotqepI07CQFQJSZc5poaArGfwid--yR/view>), Асоціацією сталого розвитку села Гори Високе (Польща) (<https://drive.google.com/file/d/1GDzLX1JHWBUTOUw1QgO2mQuw8kaY2pe/view>), Фундацією Porta Vitae (м. Пйотркув-Трибунальський, Польща) (https://drive.google.com/file/d/1Fic_EKl4oLinnQK5VH8xKXmRRMlxGx1O/view), Спеціальним дитячим садочком (м. Фальгичень, Румунія) (<https://drive.google.com/file/d/1dxdl7FMwtrv-dUZmwEr3b2PZonNZt6Tfo/view>). Як зазначив під час зустрічі з ЕГ перший проректор університету Балух В., керівництво ЗВО дбає про кадровий потенціал, тому постійно проводяться семінари і вебінари для підвищення рівня професійної майстерності викладачів. Особливу увагу приділяють молодим викладачам. Радою молодих вчених ЧНУ започатковано проведення семінарів для аспірантів, докторантів, молодих вчених (<https://www.chnu.edu.ua/novyny/aktualni-novyny/kursy-pidvyshchennia-kvalifikatsii-molodykh-vchenykh-ta-vykladachiv/>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності в ЧНУ регламентується «Статутом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/udvkoskj/statut-chnu-2022.pdf>) та «Колективним договором ЧНУ імені Юрія Федьковича на 2022-2025 рр.»

(<https://www.chnu.edu.ua/media/ixsif41c/kolektyvnyy-dohovir2022-2025.pdf>). Під час зустрічей з ЕГ учасники фокус-груп зазначили, що у період 19. 06 по 23.06. 2023 р. доцент кафедри Журат Ю. в рамках програми «Erasmus+» – «Мобільність персоналу для навчання та підвищення кваліфікації», пройшла стажування в університеті «Костянтин Бранкуша» в м. Тиргу-Жіу, (Румунія) (<http://webchnunew.kl.com.ua/news/erasmus>); 07.03.2023 р. в рамках міжнародного стажування (Erasmus+ Programme KA 107) на базі Інституту педагогіки дошкільної та початкової освіти Педагогічного Університету імені Комісії народної освіти у Кракові (Польща) професором кафедри Олійник М. було проведено лекцію для студентів спеціальності «Дошкільна освіта» на тему: «Професійне вигорання вихователів закладів дошкільної освіти» (<http://preschool.cv.ua/2023/03/14/14-03-2023/>). Стимулювання розвитку викладацької майстерності організовується шляхом матеріального та морального заохочення, що регламентується «Положенням про рейтинг викладачів ЧНУ імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/t3vjkhgu/polozhennia-pro-reitynh-vykladachiv.pdf>). Проводиться рейтингове оцінювання на основі інформації про роботу НПП за три календарні роки, що передують року рейтингування. Інформація висвітлюється на сайті університету (<https://www.chnu.edu.ua/nauka/naukovi-informatsiini-resursy/reitynh-ta-zvitnist/vnutrishnouniversytetski-reitynh/reitynh-naukovykh-ta-naukovo-pedahohichnykh-kadriv-zavyudamy-diialnosti/>). За результатами рейтингового оцінювання НПП університету за підсумками науково-освітньої діяльності у 2019-2021 р.р. у номінації «Професори «ТОП-20» представлено Олійник М. У якості морального заохочення та стимулювання розвитку викладацької майстерності працівники кафедри неодноразово були нагороджені грамотами та подяками від ректора ЧНУ, грамотами МОН України, Департаменту Чернівецької облдержадміністрації, Чернівецької міськради

(<https://drive.google.com/drive/folders/1PhYAXHbHXyqXqFUaze7z9MIbLAmWaJbi?usp=sharing>,
<https://drive.google.com/drive/folders/1n9MdqXQV2ol7qHjqZWhyDYmRKZFQZRNK?usp=sharing>,
<https://drive.google.com/drive/folders/1JRcvg2HVqCw5Fp4xOxLiT7Eo8U-5J5Dz?usp=sharing>,
<https://drive.google.com/drive/folders/1Rka-jAG5Li44VWcs275tj9a6Iiw2IUkr?usp=sharing>,
https://drive.google.com/drive/folders/1_CY-ciFvpb5tbufkffku1F1EfiLKh4O?usp=sharing). Інформація щодо системи заохочення викладачів, у тому числі й нематеріального характеру, підтверджується керівництвом університету, представниками допоміжних структурних підрозділів та науково-педагогічними працівниками.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

На кафедрі педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти наявні системні, глибокі та багаторічні зв'язки з багатьма працевдавцями регіону, котрі залучаються на договірній основі до організації та проведення освітнього процесу з підготовки студентів за відповідною ОП. Наявність електронного портфоліо викладачів, розміщене на сайті кафедри, дозволяє оперативно оновлювати інформацію про діяльність НПП за певний період. Заклад вищої освіти сприяє розвитку та підвищенню кваліфікації професорсько-викладацького складу кафедри, стимулює викладачів за одержані наукові та професійні здобутки. НПП ознайомлені з процедурою конкурсного відбору та знають особливості врегулювання питання добору кадрів. Підвищення кваліфікації є систематичним та різноманітним за географією, у тому числі закордонне. Університет стимулює розвиток викладацької майстерності та періодично проводить моніторинг професіоналізму працівників, результати якого є у вільному доступі. Оприлюднено рейтингове оцінювання професійної діяльності НПП університету. Високий рівень наукової активності викладачів кафедри.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Окрім НПП групи забезпечення, освітні компоненти ОП «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)» забезпечують викладачі кафедри, які частково відповідають напрямам освітніх компонентів, які вони викладають. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1. Упродовж 2023-2024 н.р. привести у відповідність цілям ОП та ПРН академічну (професійну) кваліфікацію викладачів кафедри тим ОК, які вони забезпечують. 2. Підсилити забезпечення освітніх компонентів науковими працями викладачів, що задіяні до реалізації освітньої програми. 3. Забезпечити здобувачам вищої освіти вільний доступ до інформаційних ресурсів та науково-методичних публікацій науково-педагогічних працівників кафедри.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма «Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)» та освітня діяльність за цією програмою має значний рівень узгодженості із характеристиками Критерію 6. ЕГ підтверджує, що загалом за підкритеріями 6.2., 6.3., 6.4., 6.5., 6.6. ОП має повну відповідність, адже позитивні практики ЧНУ сприяють

активному професійному розвитку НПП через стажування та підвищення кваліфікації, залученню стейкхолдерів до практичної діяльності зі здобувачами, а також співпраці з викладачами. Університет сприяє професійному розвитку та викладацькій майстерності НПП. Створено відповідну систему підтримки, стимулювання, преміювання та залучення викладачів до різних видів стажувань. Водночас, за підкритерієм 6.1. ОП має часткову відповідність, тому що потребує уваги питання співвіднесення усіх викладачів та відповідних ОК, які вони забезпечують. Однак, на думку ЕГ, загалом академічна та професійна кваліфікація викладачів, що викладають за даною ОП, дозволяє забезпечити досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Виявлені слабкі сторони є не суттєвими та можуть бути швидко усунені. Тому ЕГ вважає, що критерій 6 відповідає рівню відповідності В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансування матеріально-технічного забезпечення ЗВО для реалізації ОП закладена у “Стратегічному плані розвитку ЧНУ імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки” (<https://www.chnu.edu.ua/media/vtnguul/strategichnyi-plan-rozvytku-na-2019-2026.pdf>) та “Концепції розвитку ЧНУ імені Юрія Федьковича на 2023-2026 роки” (https://www.chnu.edu.ua/media/fwmjte4r/kontseptsii-rozvytku-universytetu_2023-2026.pdf). Під час дистанційного показу матеріально-технічної бази ЧНУ імені Юрія Федьковича експерти переконалися, що ЗВО має достатні ресурси для забезпечення навчання та викладання на акредитованій ОП. Зокрема, для студентів доступні понад 47 навчальних аудиторій, 6 з яких оснащені мультимедіа (також факультет має 8 переносних мультимедіа). Здобувачі освіти мають доступ до тренінгових кімнат, конференц-залу, 2 комп’ютерних класів, професійно-орієнтованих аудиторій, індивідуальних класів для проведення консультацій. Для покращення практичних навичок студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта на кафедрі функціонує навчально-наукова лабораторія «Інноваційні технології дошкільної, спеціальної та інклюзивної освіти». Студенти можуть користуватися 9 спортивними залами, майданчиками з твердим та спеціальним покриттям. На поверхах корпусу для студентів створено зони рекреації, де вони можуть проводити вільний час. Зі слів заступника декана з навчальної та організаційної роботи Сергія Каралюка, всі студенти факультету забезпечені гуртожитком, біля навчального корпусу розташована столова та буфет. У ЧНУ функціонує бібліотека обсяг фондів бібліотеки становить загальний фонд – понад 2,6 млн.од. Бібліотека обладнана комп’ютерами, доступом до безкоштовного Wi-Fi та наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, репозитарію Cambridge University Press, повнотекстових баз даних ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals. Слід відзначити, що на кафедрі діє власна професійна бібліотека, що налічує понад 300 примірників. Проте, під час зустрічі студенти зазначили, що використовують для навчання літературу, яку надає їм викладач у системі Moodle, тому рекомендуємо проінформувати студентів про можливості бібліотеки ЧНУ для їх професійного та саморозвитку.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Відповідно до Статуту університету (<https://www.chnu.edu.ua/media/udvkoskj/statut-chnu-2022.pdf>) НПП мають право на користування бібліотекою, навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною, побутовою, оздоровчою інфраструктурою Університету та послугами його структурних підрозділів; здобувачі освіти мають право на безоплатне користування бібліотеками, музеями, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами Університету (п. 7.2, 7.13). Відповідно до “Положення про користування гуртожитками студентського містечка ЧНУ імені Юрія Федьковича” (<https://www.chnu.edu.ua/media/2igmvuzs/polozhennia-pro-korystuvannia-hurtozhytka.pdf>) здобувачі вищої освіти за потреби забезпечуються гуртожитком, що було підтверджено студентами. Під час зустрічей ЕГ пересвідчилося, що всім учасникам освітнього процесу надається безоплатний доступ до наявної інфраструктури (навчальні аудиторії, комп’ютерні класи, лабораторія, бібліотека, кабінети кафедри та деканату). Для здобувачів діє центр культури і дозвілля, спортивні майданчики та гуртки, які вони можуть відвідувати на безоплатній основі. Учасники освітнього процесу мають вільний доступ до ресурсів бібліотеки (електронний каталог, міжнародних баз даних Scopus, Web of Science, репозитарію Cambridge University Press, повнотекстових баз даних ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals). Під час зустрічі проректор з науки Андрій Саміла, зазначив, що університет має низку угод з різними ЗВО, що сприяє можливості безкоштовного опублікування статей для викладачів у виданнях включених до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science. Під час спілкування студенти та викладачі ЧНУ засвідчили ЕГ у тому, що їм надається безоплатний доступ до необхідної інфраструктури й інформаційних ресурсів. Здобувачі освіти висловили свої задоволення інфраструктурою та інформаційними ресурсами. Студенти підтвердили, що мають вільний доступ до дистанційного навчання на платформі Moodle, мереж Eduroam та Wi-Fi. Аналізуючи питання анкети для здобувачів освіти ЕГ не виявила питань, які б визначали задоволеність здобувачів наявною інфраструктурою та інформаційними ресурсами, тому ЕГ рекомендує включити в опитувальник перелік питань з означеної проблеми.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища, охорона праці, безпека життєдіяльності та здоров'я НПП регламентується Колективним договором ЧНУ 2022-2025 (розділ 4 <https://www.chnu.edu.ua/universityet/normatyvni-dokumenty/kolektyvnyi-dohovir/>). ЕГ з'ясувала у процесі онлайн-візиту, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я усіх суб'єктів освітнього процесу, зокрема поверхи комплексу обладнані аварійними кнопками, гідрантами, вогнегасниками. В Університеті діє служба охорони праці та радіаційної безпеки, яка організовує проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних факторів, запобігання нещасним випадкам, професійним захворюванням та іншим загрозам (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/zahalni-vidomosti/strukturni-pidrozdi/sluzhba-okhorony-pratsi-ta-radiatsiinoi-bezpeky/>). Заслужник декана з навчально-організаційної роботи Сергій Кармалюк, зазначив, що просвітницька робота з питань безпеки життєдіяльності проводиться на кафедрах факультету регулярно, представниками деканату або працівниками цивільної безпеки. Також у корпусі розміщений "Інформаційний вісник" та "Куточок цивільного захисту", які містять інформацію про техніку безпеки. Під час огляду МТБ експертній групі було продемонстровано бомбосховище, яке вміщує всіх студентів які навчаються на факультеті. На сайті університету розміщено вкладку "Безпека", яка містить інформацію про дію у небезпечних ситуаціях (<https://www.chnu.edu.ua/universityet/vazhlyvo/bezpeka/>). Огляд МТБ та зустрічі зі здобувачами підтвердили, що за необхідності вони можуть отримати першу медичну допомогу (на території гуртожитку функціонує медпункт, а на кафедрі є аптечка для надання першої медичної допомоги). Також в ЧНУ діє соціально-психологічний центр (<https://www.chnu.edu.ua/kultura/humanitarna-diialnist/sotsialno-psykholohichniy-tsentr/>), який здійснює надання психологічної допомоги студентам та співробітникам університету. Огляд МТБ засвідчив відповідність санітарно-гігієнічним вимогам, та дав можливість стверджувати про безпечність освітнього середовища.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ встановлено, що у ЧНУ різні види підтримки здобувачам вищої освіти надаються на належному рівні. Освітня підтримка здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в ЧНУ ім. Ю.Федьковича» (<https://tinyurl.com/ymkhezq6>), «Положення про порядок реалізації студентами ЧНУ ім. Ю.Федьковича права на вибір навчальних дисциплін» (<https://tinyurl.com/ylj88q45>), «Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти ЧНУ ім.Ю.Федьковича» (<https://tinyurl.com/yw9be4ot>). На зустрічі зі студентами була виявлена висока задоволеність організацією навчання та викладання, взаємодією з викладачами та менеджментом Університету. Результати опитування вивчення думок здобувачів встановили, що 70,3% опитаних задовольняє організацію освітнього процесу на факультеті. Зі слів гаранта ОП організаційна підтримка забезпечена представниками інституту кураторства, старостами, органами студентського самоврядування. Перший проректор Василь Балух розповів, що інформаційна підтримка здобувачів здійснюється відділом комунікації і брендингу, студентським самоврядуванням, студентською профспілкою, студентськими кураторами, електронним випуском газети, соцмережами. НПП підтвердили, що в університеті їм надається потрібна інформаційна підтримка, зокрема Тетяна Колтунович підтвердила, що в ЧНУ існує відділ комунікації й ребрендингу, який інформує викладачів та інформаційно-комунікативний центр, який здійснює допомогу працівникам у роботі із системою Moodle та іншими інформаційними ресурсами. Зі слів студентів вони активно залучені до соціального життя факультету, беруть участь у заходах, інтелектуальних іграх, святах, зустрічах із цікавими людьми, конкурсах, квестах. На факультеті створено Центр соціальної підтримки на базі якого відбуваються засідання, тренінги, бесіди як зі здобувачами, так і НПП, вимушено переміщені особи, які мають потребу в допомозі. Також для сприяння навчанню здобувачів в ЧНУ активно діє студентське самоврядування, яке здійснює психологічну, соціальну та інформаційну підтримку студентів. Голова Студентського парламенту факультету ППСР Тетяна Григолінська розповіла, що студентським парламентом було організовано та проведено лекція-тренінг "Як зберегти своє психічне здоров'я" та інші. За психологічною підтримкою студенти звертаються до працівників соціально-психологічної служби, що було підтверджено здобувачами під час зустрічі. Здобувачка Тетяна Кривко розповіла, що з працівниками служби можна зв'язатися як безпосередньо в кабінеті, так і написати на сайті університету. Також зі студентами систематично проводить профорієнтаційна робота, організовуються «Дні кар'єри ЄС», ярмарки вакансій (<http://preschool.cv.ua/2022/10/28/28-10-2022/>, <http://preschool.cv.ua/2020/05/15/17-05-2020/>, <http://preschool.cv.ua/2019/05/11/11-05-2019/>), що підтверджено, як самими здобувачами, так і інформацією на сайті факультету (<http://preschool.cv.ua/2022/05/03/03-05-2022/>, <http://preschool.cv.ua/2020/12/03/03-12-2020/>).

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЧНУ діє Положення про організацію освітнього процесу в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/zpaproax/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf>) та «Порядку супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп» (<https://tinyurl.com/ypv99av8>), для задоволення потреб здобувачів з особливими потребами. На акредитованій ОП на час проведення акредитаційної експертизи не навчаються особи з особливими освітніми потребами, що підтверджено під час зустрічей з представниками адміністрації, здобувачами та представниками студентського самоврядування. У навчальному корпусі де здійснюється освітній процес акредитованої ОП наявний безперешкодний доступ і безпека особам з особливими освітніми потребами: засоби вертикального переміщення (пандуси, ліфти), окремі вбиральні кімнати,

доступ до всіх навчальних аудиторій, що було підтверджено під час онлайн огляду МТБ. Зі слів гаранта особи з особливими освітніми потребами можуть скористатися системою інформаційно-освітнього середовища Moodle. Голова профкому первинної профспілкової організації студентів ЧНУ, начальник відділу комунікацій та брендингу Віталій Кіндзерський, розповів, що в університеті для полегшення навчання здобувачів з особливими потребами виділяються працівники, які будуть здійснювати необхідну освітню підтримку. Заступник голови Студентського парламенту факультету ППСР Віталія Бигар, зазначила, що студенти які мають маленьких дітей можуть отримати індивідуальний графік та продовжувати своє навчання в університеті. Вищезгадане дає можливість стверджувати, що у ЧНУ створені усі умови для навчання студентів з особливими потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановлено, що політика та процедура вирішення конфліктних ситуацій у ЗВО, зокрема на ОП, має добре документальне підґрунтя. Процедура виявлення, попередження та вирішення конфліктних ситуацій регламентована Положенням про засади безконфліктних комунікацій та врегулювання спорів учасників освітнього процесу у ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://tinyurl.com/yg7r3n4w>), Планом гендерної рівності 2023-2026 (<https://www.chnu.edu.ua/media/erajpzhw/plan-hendernoi-rivnosti.pdf>), Антикорупційна програма ЧНУ 2023-2026 (<https://tinyurl.com/yulhuz43>). Відповідно до Етичного кодексу (<https://tinyurl.com/2xebcjzg>) на факультеті педагогіки, психології та соціальної роботи діє етична комісія до складу якої входять працівники деканату, НПП та студенти. Працівники соціально-психологічного центру підтвердили, що здійснюють профілактичну роботу щодо запобігання та вирішення конфліктів і на безоплатній основі (за потреби) надають психологічну допомогу учасникам освітнього процесу. Під час спілкування із НПП і здобувачами ЕГ виявило, що конфліктних ситуацій на ОП не виникало. Зі слів викладача Ірини Рудницької-Юрчук, зі студентами проводяться виховні години та бесіди, кураторські години з питань вирішення конфліктних ситуацій. Здобувачка Романок Галина, підтвердила, що вони ознайомлені з процедурою оскарження оцінки, але зазначила, що у неї не виникало такої потреби. На факультеті діє скринька довіри, що було підтверджено під час зустрічі із здобувачами. Надія Ровенко розповіла, що у скриньку довіри можна анонімно написати пропозиції щодо освітнього процесу, роботи викладача, також здобувачка зазначила, що на сайті факультету є електронна скринька довіри. У ході спілкування зі здобувачами та випускниками ОП ЕГ було з'ясовано, що конфліктних ситуацій, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, корупцією тощо на ОП не було. Проте, слід зазначити, що під час аналізу опитування здобувачів, 11,5% респондентів відповіли, що їм відомі випадки матеріального стимулювання викладачів (<https://tinyurl.com/ykqz5toy>), тому ЕГ рекомендує провести заходи, щодо інформування викладачів та студентів. Представлені результати опитувань студентів відображають статистику за 2021-2022 рік, ЕГ рекомендує проводити опитування зі здобувачами систематично. Також в опитуваннях відображено результати по факультету, але більш доцільно, на думку ЕГ, представляти результати за кожною ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В контексті Критерію 7 сильними сторонами ОПП є: Достатнє матеріально-технічне забезпечення (аудиторії, технічні засоби навчання, наявність комп'ютерних класів, доступний Wi-Fi та мережа Eduroam, медпункт). Безкоштовний доступ учасників освітнього процесу до інформаційних ресурсів, наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, репозитарію Cambridge University Press, повнотекстових баз даних ScienceDirect, Springer Nature, JSTOR Archive Journals. Створені умови для навчання студентів з особливими освітніми потребами (засоби вертикального переміщення (пандуси, ліфти), окремі вбиральні кімнати, доступ до всіх навчальних аудиторій, платформа дистанційного навчання Moodle). Функціонування на ОП лабораторії «Інноваційні технології дошкільної, спеціальної та інклюзивної освіти». Активна діяльність студентського парламенту ЧНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Недостатня обізнаність студентів з можливостями бібліотеки ЧНУ для їх навчальної діяльності. Відсутня практика окремого опитування здобувачів ОП та НПП щодо рівня їх задоволеності матеріально-технічними ресурсами та інформаційною підтримкою, необхідними для реалізації ОП. Відсутні заходи щодо інформування студентів та НПП про вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних з корупцією. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: 1.У другому півріччі 2023-2024 н.р. проінформувати студентів про можливості бібліотеки ЧНУ для їх професійного та саморозвитку; 2.У наступному опитуванні включити в опитувальник перелік питань з рівня задоволеності здобувачів та НПП матеріально-технічними ресурсами та інформаційною підтримкою, необхідними для реалізації ОП. Здійснювати анкетування студентів за окремими ОП. 3.Провести у другому півріччі 2023-2024 н.р. заходи, щодо вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних з корупцією.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня діяльність за ОП загалом відповідають (часткова відповідність за підкритерієм 7.2, 7.6) визначеному критерію з невеликими, що не є суттєвими. В Університет має повну відповідність за підкритерієм 7.2, адже всі учасники освітнього процесу мають безкоштовний доступ до навчально-методичних ресурсів та репозитаріїв наукових баз даних, вільне використання Wi-fi та відкритий доступ до комп'ютерних класів, а також цих ресурсів достатньо для задоволення потреб НПП та здобувачів. 7.3, 7.5 - освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, забезпечено умови для забезпечення навчання осіб з особливими освітніми потребами. 7.4 - забезпечення необхідної освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти. Проте, існують деякі аспекти, які свідчать про часткову відповідність критерію. Зокрема, часткова відповідність критерію 7.1, адже існує потреба в підвищенні обізнаності студентів з ресурсами бібліотеки. Невідповідність критерію 7.6 обумовлена недостатніми знаннями студентів механізмів врегулювання конфліктних ситуацій, що свідчить про потребу в оновленні анкет та проведенні додаткових заходів з підвищення рівня обізнаності та навичок студентів у сфері врегулювання конфліктних ситуацій.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розробки, затвердження, моніторингу та перегляду ОП регламентуються: «Положення про розроблення та реалізацію освітніх програм Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://tinyurl.com/yt5e2s76>), Положенням про гаранта освітньої програми Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (<https://tinyurl.com/2xdzcn2m>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/032exesg/polozhennia-szyavo.pdf>), «Положення про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/fdaj4gao/polozhennia-pro-monitoring.pdf>). Під час онлайн зустрічі гарантом була названа процедура розроблення, затвердження та перегляду ОП, яка відповідає процедурам встановленим положеннями закладу. Відповідно до положення моніторинг ОП проводиться щорічно, що і було підтверджено під час зустрічей адміністрацією та НПП. Зі слів першого проректора Василя Балуха моніторинг ОП в ЧНУ здійснюється: Центром забезпечення якості вищої освіти в ЧНУ (<https://tinyurl.com/yt6r9r6n>); комісією методичної ради факультету; членами проєктної групи. До перегляду, оновлення та моніторингу ОП активно залучені стейкхолдери та здобувачі освіти. Пропозиції щодо оновлення ОП розглядаються й обговорюються на засіданнях кафедри, Вченої ради університету (протокол № 9 від 26.04.2022 р., Протокол-№9-9_26.04.2022 (<https://tinyurl.com/2xdzcn2m>)). Перегляд ОП відбувався 2020 р., 2021 р., 2022 р. з огляду приведення її у відповідність до Професійного стандарту за професією «Вихователь закладу дошкільної освіти», Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) зі змінами №10. Під час спілкування з фокус-групами підтверджено факт удосконалення ОП шляхом опитування здобувачів освіти, роботодавців, випускників, викладачів. На сайті кафедри міститься вкладка «Громадське обговорення», яка містить детальну інформацію про ОП та зазначено адресу куди надсилаються пропозиції. Проте, ЕГ виявила, що на сайті немає інформації про громадське обговорення ОП у 2023 році, адже зі слів гаранта у 2023 році до ОП не було внесено змін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час онлайн-зустрічі у фокус-групі здобувачів вищої освіти ЕГ переконалась, що вони періодично залучаються до обговорення та внесення змін до ОП. Гарант ОП запевнила ЕГ, що студенти постійно залучені до процесу оновлення на перегляду ОП шляхом заповнення анкети на сайті кафедри у рубриці Громадське обговорення (<https://forms.gle/VRPtNMj81NrZTk4R7>), у ході бесід з кураторами, викладачами, представниками органів студентського самоврядування. Здобувачка Романюк Галина розповіла, що нею було запропоновано внести дисципліну «Психотравма терапія», що було враховано при перегляді ОП. Також Марія Олійник зазначила, що студенти виявили бажання більше залучатися до практичної діяльності, використовувати на заняттях ігрові методи, ввести нові спецкурси які дотичні тем психотерапії, інклюзивного навчання дітей, ці пропозиції також були враховані проєктною групою. Юлія Щеголева, зазначила, що врахування думок студентів також відбувається через профспілкові організації та студентську раду. Голова Студентського парламенту ЧНУ з правових питань та

менеджменту Андрій Капаці, розповів, що представники студентського самоврядування є членами методичної комісії факультету та Вченої ради університету, де мають вносити зміни й пропозиції. Пропозиції здобувачів обговорюються на засіданнях кафедри, Вченій раді факультету (<https://docs.google.com/document/d/1RYS1RvVatu46Gajcvtsu23l6s5WU6YR/edit#heading=h.3ojozll>). Аналізуючи результати опитувань здобувачів освіти, ЕГ виявила, що до анкетувань долучені лише здобувачі денної форми навчання, тому ЕГ рекомендує залучати до опитувань здобувачів заочної форми.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічей з гарантом ОП та роботодавцями ЕГ пересвідчилася в тому, що в ЗВО дійсно відбувається співпраця і залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП. Гарант ОП висвітлила інформацію про те, що роботодавці активно залучені до освітнього процесу, зокрема під час настановних і підсумкових конференцій з практики, у науково-практичних конференціях, науково-методичних семінарах та круглих столах. Під час онлайн-спілкування з роботодавцями було підтверджено співпрацю з кафедрою педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, зокрема Олена Стефанчук, зазначила, що нею було внесено пропозицію розширити перелік вибіркових дисциплін, а саме внести дисципліни: “Арттерапія у роботі з дітьми дошкільного віку” та “Математичні методи в педагогічних і психологічних дослідженнях”. Альона Буга, відповіла, що є головою екзаменаційних комісій на підсумкових атестаціях та запропонувала вилучити з ОП наукову практику та кваліфікаційний іспит й ввести професійну психологічну практику. Марія Шандро підтвердила, що нею було запропоновано перелік ЗДО різних типів та форм власності для проходження педагогічної практики. Гарант ОП, розповіла, що до перегляду ОП була залучена декан факультету навчання і виховання Сучавського університету Аудіна Аврора Коломийська, яка запропонувала оновити фахові компетентності та забезпечити їх шляхом уведення фахових дисциплін які передбачають інклюзивне навчання. Під час аналізу сайту ЕГ виявила, що у ЧНУ дія рада стейкхолдерів (https://www.chnu.edu.ua/media/004jbxpf/polozhennia-pro-steikholderiv_2022.pdf), проте, стейкхолдери акредитованої ОП не залучені до її діяльності. Аналізуючи сайт кафедри ЕГ не виявила результатів анкетування стейкхолдерів, тому рекомендує розміщувати результати анкетування цієї групи респондентів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЧНУ функціонує Асоціація випускників, яка діє відповідно до Статуту громадської організації «Асоціація випускників Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/20ifcfd/statut-av-chnu.pdf>). Під час онлайн зустрічі гарант розповіла, що в межах Асоціації випускників реалізується проект «Відомі випускники: історія успіху», метою якого є збір інформації про працевлаштування випускників, їх кар'єрне зростання і популяризація найвідоміших із них (<http://preschool.cv.ua/наші-випускники/>). Випускниця ОП Марія Андрушко, зазначила, що отримує інформацію від Асоціації випускників на сторінках у соцмережах. Ірина Романюк, розповіла, що була залучена асоціацією випускників до “Дня кар'єри”, де розповіла про свій кар'єрний розвиток. ЕГ було виявлено, що у ЧНУ активно залучають випускників до покращення освітнього процесу, зокрема М.Шандро, О.Буга й ін. були залучені до процесу перегляду ОПП (<http://preschool.cv.ua/2021/12/14/14-12-2021/>). Любов Чобанюк, консультант КУ «Центр професійного розвитку педагогічних працівників» Чернівецької міської ради, зазначила, що активно співпрацює з кафедрою щодо працевлаштування випускників спеціальності та запевнила ЕГ у професійності випускників акредитованої ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення ЗВО регламентується Положенням про розроблення та реалізацію освітніх програм (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-rozroblennia-ta-realizatsiiu-osvitnikh-program/>), Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-provedennia-vnutrishnoho-monitorynhu-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-systemu-vnutrishnoho-zabezpechennia-iakosti-osvitnoi-diialnosti-ta-iakosti-vyshchoi-osvity/>). Під час зустрічі з адміністрацією перший проректор Василь Балух, зазначив, що у ЧНУ діє Центр забезпечення якості вищої освіти та організації освітнього процесу, який систематично проводить опитування учасників освітнього процесу, зокрема щодо якості освітньої програми, задоволеності якістю освітнього процесу, вибору дисциплін, практики та ін. Гарант докладно розповіла, що неоліком ОП в попередніх роках було те, що було передбачено 2 екзамени, які було змінено на 1 у 2020 році, також змінена наукова та організаційно-методична практики на педагогічну і психологічну практику, фахові компетентності було замінено на спеціальні. ЕГ виявила, що опитування здобувачів ОП щодо їхньої задоволеності навчальним процесом є періодичними (https://www.chnu.edu.ua/media/drqlnctt/op-doshkilna-osvita-psykholohiia-v-zakl-_mahistr_2023.pdf). Аналіз сайту університету дав можливість виявити, що працівниками Центру забезпечення

якості освіти проводяться опитування здобувачів, НПП та студентського самоврядування, проте на сайті розміщена інформація про результати опитувань за 2020-2021 рік. ЕГ рекомендує щорічно проводити опитування з різними групами респондентів та висвітлювати результати на сайті.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Зауваження та пропозиції, що були сформовані під час попередньої акредитації (ЗВО отримав успішну акредитацію з цієї ОП) були враховані при підготовці до повторної акредитації. Гаран ОП зазначила, що відповідно до рекомендацій попередньої акредитації було укомплектовано штат наукових педагогічних працівників фахівцями з науковими ступенями та вченими званнями, зокрема (захищено 1 докторську (М.І. Олійник) та 7 кандидатських дисертацій (К.С. Кузнецова, Я.А. Квасецька, Т.А. Колтунович, І.Р. Перепелюк, О.В. Палагнюк, Х.І. Микитейчук, І.Р. Рудницька-Юрійчук); посилено публікацію підручників, навчальних посібників з основних професійно-орієнтованих дисциплін та спецкурсів; налагоджено міжнародну співпрацю шляхом підписання угод (<http://preschool.cv.ua/ugody-pro-mizhnarodnu-sivpratsiu/>); забезпечення дистанційного навчання студентів. Зі слів гаранта встановлено, що всі рекомендації, які були надані на попередніх акредитаціях були враховані при перегляді та оновленні ОП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У процесі проведеної акредитаційної експертизи ЕГ пересвідчилась, що в академічній спільноті ЗВО сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності. У ЗВО дія низка документів, що регламентують формування культури якості: “Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича” (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-sistemu-vnutrishnoho-zabezpechennia-iaкости-osvitnoi-diiialnosti-ta-iaкости-vyshchoi-osvity/>), “Положенням про порядок проведення внутрішнього моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Чернівецькому національному університеті ім. Ю. Федьковича” (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-poriadok-provedennia-vnutrishnoho-monitorynhu-iaкости-osvitnoi-diiialnosti-ta-iaкости-vyshchoi-osvity/>). Також створено систему щодо залучення академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості. Відповідно до “Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ЧНУ ім. Ю.Федьковича” до процесів забезпечення якості освіти в Університеті як учасників освітнього процесу (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники, навчально-допоміжний персонал), так і інших зацікавлених осіб (роботодавці, випускники та ін.). Усі учасники освітнього процесу ознайомлені з принципами академічної доброчесності, дотримуються Етичного кодексу ЧНУ ім. Ю.Федьковича (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks/>) та Правил академічної доброчесності (<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/pravy-la-akademichnoi-dobrochesnosti/>), що було підтверджено під час онлайн зустрічей. На сайті університету створена вкладка “Академічна доброчесність”, яка вміщує необхідну інформацію для її забезпечення у ЗВО. ЧНУ є учасником проекту AcademIQ «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», здійснюваного Американськими радами з міжнародної освіти у співпраці з Міністерством освіти і науки України, Національним агентством з забезпечення якості вищої освіти та Посольством США в Україні.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

В університеті систематично проводиться оновлення освітніх програм на засіданнях робочої групи з розроблення/оновлення ОП, при цьому враховуються погляди та пропозиції різних зацікавлених сторін: роботодавців, здобувачів освіти та випускників. Цей процес забезпечує актуальність навчальних планів та їх адаптацію до вимог ринку праці. Окремою перевагою є функціонування в університеті Ради стейкхолдерів та Асоціації випускників, а також налагоджений зв'язок з роботодавцями і їх активне залучення до організації освітнього процесу. Університет здійснює моніторинг статусу працевлаштування, професійного успіху та кар'єрних шляхів своїх випускників через діяльність Асоціації випускників, що є важливим для оцінки ефективності навчальних програм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Проведення опитувань студентів лише денної форми навчання. Не розміщено на сайті кафедри результати анкетування стейкхолдерів щодо якості освітньо-професійної програми. За результатами акредитаційної експертизи

експертна група рекомендує: 1.Залучати до опитувань у 2023-2024 році здобувачів заочної форми; 2.До кінця 2023 р. розмістити результати опитування стейкхолдерів щодо якості освітньо-професійної програми.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня діяльність за ОП загалом відповідають (часткова відповідність за підкритерієм 8.2, 8.3) визначеному критерію з недовіками, що не є суттєвими. ЕГ встановлена повна відповідність критерію 8.1, адже у ЧНУ імені Юрія Федьковича систематично проводиться моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми; 8.4 - діє Асоціація випускників, яка забезпечує збирання, аналізу кар'єрного росту випускників ОП; 8.5,8.6 - функціонує дієва система забезпечення якості освіти, адже університет періодично проводить моніторинг якості освіти, що було підтверджено на зустрічах зі НПП, здобувачами, роботодавцями та протоколами кафедри; 8.7 - в Університеті на належному рівні сформована культура якості. Однак експертною групою було зауважено, що на ОП проводяться опитування лише студентів денної форми навчання (критерій 8.2) та не розміщено результати опитування стейкхолдерів на сайті кафедри, що свідчить про часткову відповідність цьому підкритерію (критерій 8.3).

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього, є доступними для них та впроваджуються для реалізації ОП. Відповідно до чинного законодавства України права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу у ЗВО регулюється такими документами: Конституцією України, Законом України "Про освіту" та "Про вищу освіту", Статутом (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/statut/>), Положенням про організацію освітнього процесу (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-organizatsiiu-osvitnoho-protsesu/>), Колективний договір Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2022-2025 рік (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/kolektyvnyi-dohovir/>), Стратегічний план розвитку Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2019-2026 роки (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/stratichnyi-plan-rozvytku-na-2019-2026-roky/>). Публічність та прозорість забезпечується функціонуванням сайту ЗВО (<https://www.chnu.edu.ua/>), факультету педагогіки, психології та соціальної роботи (<http://webchnunew.kl.com.ua/>) та кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти (<http://preschool.cv.ua/>). Зі співбесід під час зустрічей та за результатами ознайомлення з сайтом ЗВО, змістом нормативних документів, ЕГ встановила, що правила і процедури є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачка Тетяна Кривко, зазначила, що з правами та обов'язками її ознайомили на початку навчання, також студентка розповіла, що вони ознайомленні із документами, які регламентують їх права та обов'язки.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ЕГ встановлено, що Університет до затвердження ОП оприлюднює проект на офіційному сайті університету та кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, а також анкети для зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців) та академічної спільноти та здобувачів освіти (http://preschool.cv.ua/2022/02/25/do-ps_v_zdomag_2022/) з метою отримання зауважень та пропозицій різних стейкхолдерів (<http://preschool.cv.ua/%D0%B3%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%B4%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B5-%D0%BE%D0%B1%D0%B3%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F/>) . ЕГ встановила, що на сайті кафедри розміщено громадське обговорення ОП за 2022 рік, адже зі слів гаранта у 2023 році змін до ОП не вносилося. Здобувач освіти Юлія Щеголевата, зазначила, що знайомилася з освітньою програмою на сайті кафедри. Стейкхолдери підтвердили, що мали можливість ознайомитися з проектом ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація про ОП “Дошкільна освіта (Психологія в закладах дошкільної освіти)” другого (магістерського) рівня вищої освіти розміщена на офіційному сайті кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти, у вкладці “Освітні програми” (<http://preschool.cv.ua/opp-magistr/>) та факультету (<https://tinyurl.com/ynjozqfu>) і є доступною для всіх учасників освітнього процесу та стейкхолдерів. На сайті також оприлюднено навчальні плани (<http://preschool.cv.ua/opp-magistr/>), силабуси навчальних дисциплін (http://preschool.cv.ua/2023/08/31/opp-dops_v_zdo-i-mag_educcomponents/), перелік вибіркових дисциплін (<http://preschool.cv.ua/vybir-navchalnych-dystsypin/>), розклад занять (<http://preschool.cv.ua/%d1%80%do%be%do%b7%do%ba%do%bb%do%bo%do%b4-%do%bd%do%bo-2020-2021-%do%bd-%d1%80/>), розклад консультацій (<https://tinyurl.com/yugpxypq>), графік індивідуальної роботи з студентами (<https://docs.google.com/document/d/1YJ3LmZJtjPA6MYvbknVQu9upc-SR84SHfnz72IIInw/edit>), методичні рекомендації до наукових робіт (<https://tinyurl.com/ynqlmpeo>). Також ЕГ виявила, що на сайті розміщений навчальний план тільки денної форми навчання. Опрацювавши інформаційне наповнення, ЕГ дійшла висновку, що її обсяг є достатнім для інформування зацікавлених сторін.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Позитивні практики: прозорість та відкритість діяльності. У ЗВО існують чіткі та зрозумілі правила, які регламентують права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Інформація про програму знаходиться у вільному доступі на сайті ЧНУ, факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти є достатньою для всіх зацікавлених сторін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті кафедри не повною мірою представлено кращий досвід реалізації даної ОП. За результатами акредитаційної експертизи експертна група рекомендує: Ширше висвітлити на сайті кафедри інформацію, яка презентує досвід реалізації ОП.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня діяльність за ОП загалом відповідають (часткова відповідність за підкритерієм 8.2, 8.3) визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими. ЕГ встановила повну відповідність критерію 9.1, адже освітній процес за ОП “Дошкільна освіта (Психологія у закладах дошкільної освіти)” регулюється нормативними документами, оприлюдненими на сайті ЗВО, у яких визначені чіткі правила і процедури. Повна відповідність критерію 9.2, адже на сайті кафедри педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти своєчасно оприлюднюється освітня програма, навчальні плани, силабуси навчальних дисциплін, каталог вибіркових дисциплін, розклад занять та консультацій, графік індивідуальної роботи з студентами. Обсяг цієї інформації є достатнім для інформування абітурієнтів, стейкхолдерів та громадськості. Часткова відповідність критерію 8.3, адже на думку ЕГ, на сайті кафедри не повною мірою представлено кращий досвід реалізації цієї ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Мацук Людмила Олександрівна

Члени експертної групи

Алексєєнко-Лемовська Людмила Владиславівна

Дубовик Юлія Олександрівна